

ΤΕΚΜΗΡΙΑ

Του Γιώργου Χριστόπουλου

Αν αγοράσαμε στο 2013, ένα αυτοκίνητο με αξία 22.000 ευρώ και το εισόδημά μας είναι 16.000 ευρώ, αν δεν έχουμε να επικαλεσθούμε άλλα ποσά «κάλυψης τεκμηρίων» στον Πίνακα 6, τότε θα φορολογηθούμε με βάση τα 22.000 ευρώ, και όχι τα 16.000 ευρώ.

Γίνεται συνεπώς αντιληπτό ότι ο φορολογικός νομοθέτης, με τα κρίσιμα άρθρα 16 έως 19 του ισχύοντος φορολογικού νόμου (ΚΦΕ – Ν. 2238/94), θέτει σε λειτουργία τη φιλοσοφία των τεκμηρίων και γενικότερα του πόθεν έσχες, για να συλλαμβάνουν «κατά τεκμήριο» μη δηλωθέντα και μη φορολογηθέντα έσοδα στη φορολογία εισοδήματος.

Τα τεκμήρια λειτουργούν αθροιστικά στην οικογενειακή δήλωση των συζύγων.

Χρήσιμη επισήμανση:

Η πράξη έχει αποδείξει ότι στο θέμα των τεκμηρίων υπάρχει ασάφεια και μεγάλη σύγχυση.

Γιατί πόσο καλά γνωρίζουν οι φορολογούμενοι ότι: α) τα τεκμήρια λειτουργούν συνολικά; Δηλαδή αθροιστικά, για την οικογενειακή δήλωση; και β) ότι απέναντί τους επίσης αθροιστικά θα έλθει να συγκριθεί το οικογενειακό εισόδημα, προκειμένου να τα καλύψει ή όχι;

Η επισήμανση αυτή γίνεται πρακτικά κατανοητή με το ακόλουθο **παράδειγμα**:

Ο σύζυγος και η σύζυγός του στη δήλωσή τους του 2013 δηλώνουν αντίστοιχα:

	ο σύζυγος	η σύζυγος	Σύνολο
Συνολικό καθαρό εισόδημα 2013	12.940	14.400	27.340€
Δαπάνη τεκμηρίων	<u>17.100</u>	<u>18.880</u>	<u>35.980€</u>
Διαφορά (εισοδήματα μείον τεκμήρια)	-4.160	-4.480	-8.640€
Ποσό που επικαλούνται στον Πίνακα 6 (κωδ. 781) για μείωση της δαπάνης τεκμηρίων (π.χ. πώληση) αυτοκινήτου και ανάλωση κεφαλαίου προηγούμενων ετών)	9.200*	-----	9.200€
*μόνο ο σύζυγος διαθέτει ανάλωση			

Πώς θα φορολογηθούν οι δύο σύζυγοι;

Θα φορολογηθεί ο καθένας με βάση τα πραγματικά εισοδήματά τους, **διότι αθροιστικά** για τους δύο **μαζί** δεν προκύπτει διαφορά που να μη καλύπτεται από ποσά που μειώνουν τα τεκμήρια.

Δηλαδή: συνολικό καθαρό εισόδημα και των δύο συζύγων 27.340 ευρώ. **Συνολική δαπάνη τεκμηρίων** και των δύο συζύγων: 35.980 ευρώ. **Διαφορά: - 8.640**

Η διαφορά αυτή καλύπτεται όπως βλέπουμε **μόνο** από τον σύζυγο, που με το ποσό 9.200 ευρώ, καλύπτει τη διαφορά τη δική του (-4.160 ευρώ) και της συζύγου του (-4.480 ευρώ).

Ποια είναι όμως τα συγκεκριμένα τεκμήρια:

Στον Πίνακα 5 της δήλωσης, δεν γίνεται τίποτα άλλο, από την εφαρμογή των πιο πάνω διατάξεων.

Έτσι ανάλογα με την αιτία που δημιουργούν τα τεκμήρια χωρίζονται **σε δύο κατηγορίες**:

A. Τα τεκμήρια δαπανών διαβίωσης (τρόπου ζωής), του φορολογουμένου, της συζύγου του και των προσώπων που συνοικούν και τους βαρύνουν, ορίζονται στο άρθρο 16 του ΚΦΕ-Ν. 2238/94, «Αντικειμενικές δαπάνες και υπηρεσίες», όπως ισχύει για τα εισοδήματα του 2013 που δηλώνουμε φέτος. Για τον προσδιορισμό λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

α) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη, με βάση τα τετραγωνικά μέτρα της ιδιοκατοικούμενης ή μισθωμένης ή της δωρεάν παραχωρούμενης κύριας κατοικίας.

β) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη, με βάση τα τετραγωνικά μέτρα μιας ή περισσότερων ιδιοκατοικούμενων ή μισθωμένων δευτερευουσών κατοικιών, καθώς και των βοηθητικών χώρων αυτών. (ορίζεται στο ένα δεύτερο (1/2) της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης για την παραπάνω περίπτωση της κύριας κατοικίας).

γ) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης.

δ) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη που καταβάλλεται για ιδιωτικά σχολεία στοιχειώδους και μέσης εκπαίδευσης, με εξαίρεση τα εσπερινά γυμνάσια και λύκεια, καθώς και τα ειδικά σχολεία ατόμων με ειδικές ανάγκες, όπως προκύπτει από τις σχετικές αποδείξεις παροχής υπηρεσιών.

ε) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη που καταβάλλεται για οικιακούς βοηθούς, οδηγούς αυτοκινήτων, δασκάλους και λοιπό προσωπικό, η οποία ορίζεται στο εκάστοτε κατώτατο όριο αμοιβών όπως αυτό προσδιορίζεται από τις ισχύουσες διατάξεις για την αντίστοιχη κατηγορία εργαζομένων. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται όταν ο φορολογούμενος απασχολεί έναν μόνο οικιακό βοηθό ή όταν ο ίδιος ή πρόσωπο που συνοικεί με αυτόν και τον βαρύνει έχει αναπηρία 67% και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία ή είναι ηλικίας άνω των 65 ετών και απασχολεί ένα νοσοκόμο.

στ) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη με βάση σκάφη αναψυχής ιδιωτικής χρήσης, κυριότητας ή κατοχής του φορολογουμένου, της συζύγου του ή των προσώπων που τους βαρύνουν.

ζ) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη για αεροσκάφη, ελικόπτερα και ανεμόπτερα κυριότητας ή κατοχής του φορολογουμένου, της συζύγου του ή των προσώπων που συνοικούν μαζί τους και τους βαρύνουν.

η) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη, εξωτερικής δεξαμενής κολύμβησης που προκύπτει για τον κύριο ή κάτοχο αυτής, ορίζεται, ανάλογα με την επιφάνειά της, ανά κλίμακα, σε 160 ευρώ το τετραγωνικό μέτρο μέχρι τα 60 τετραγωνικά μέτρα και σε 320 ευρώ το τετραγωνικό μέτρο για επιφάνεια άνω των 60 τετραγωνικών μέτρων. Προκειμένου για εσωτερική δεξαμενή κολύμβησης τα παραπάνω ποσά διπλασιάζονται.

θ) Η ελάχιστη ετήσια αντικειμενική δαπάνη του φορολογουμένου ορίζεται σε 3.000 ευρώ προκειμένου για τον άγαμο και σε 5.000 ευρώ για τους συζύγους που υποβάλλουν κοινή δήλωση.

B. Τα τεκμήρια δαπανών απόκτησης περιουσιακών στοιχείων («πόθεν έσχες»), του φορολογουμένου, της συζύγου του και των προσώπων που τους βαρύνουν, ορίζονται στο άρθρο 17 του ΚΦΕ-Ν. 2238/94, άρθρο 17. «Δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων» όπως ισχύει για τα εισοδήματα του 2013 που δηλώνουμε φέτος και λογίζονται τα χρηματικά ποσά που πραγματικά καταβάλλονται για:

α) Αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση αυτοκινήτων, δίτροχων ή τρίτροχων αυτοκινούμενων οχημάτων, πλοίων αναψυχής και λοιπών σκαφών αναψυχής, αεροσκαφών και κινητών πραγμάτων μεγάλης αξίας. Ως κινητά πράγματα μεγάλης αξίας νοούνται εκείνα που η αξία τους υπερβαίνει το ποσό των 10.000 ευρώ. (σημ. όχι για την αγορά κινητών πραγμάτων που αποτελούν το άμεσο αντικείμενο της ασκούμενης εμπορικής δραστηριότητας).

β)

γ) Αγορά ή χρονομεριστική ή χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτων ή ανέγερση οικοδομών ή κατασκευή δεξαμενής κολύμβησης.

δ) Χορήγηση δανείων προς οποιονδήποτε.

ε) Η ετήσια δαπάνη για δωρεές, γονικές παροχές ή χορηγίες χρηματικών ποσών, εφόσον αυτά υπερβαίνουν ετησίως τα 300 ευρώ,. Εξαιρούνται οι δωρεές προς το Δημόσιο, τους δήμους και τις κοινότητες του Κράτους, τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τα κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα και τα νοσοκομεία, καθώς και τα προνοιακά ιδρύματα του ευρύτερου δημόσιου τομέα (κρατικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου), ως και τα προνοιακά ιδρύματα ιδιωτικού δικαίου των οποίων οι εν γένει δαπάνες λειτουργίας καλύπτονται τουλάχιστον κατά 70% με επιχορηγήσεις από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Ομοίως, εξαιρούνται οι δωρεές ή χορηγίες προς τα κοινωνικά ιδρύματα, τα ημεδαπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που νόμιμα έχουν συσταθεί ή συνιστώνται και τα οποία επιδιώκουν κοινωνικές σκοπούς, καθώς και τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ημεδαπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που νόμιμα υπάρχουν ή συνιστώνται, εφόσον επιδιώκουν σκοπούς πολιτιστικούς.

στ) **Απόσβεση δανείων ή πιστώσεων οποιασδήποτε μορφής.** Στο ποσό της δαπάνης αυτής περιλαμβάνεται και το ποσό των οικείων τόκων στους οποίους περιλαμβάνονται και οι τυχόν τόκοι υπερημερίας.

Σημαντικές επισημάνσεις για τα τεκμήρια:

Καταργήθηκε (δεν ισχύει) η ελάχιστη ετήσια αντικειμενική δαπάνη (3.000 ευρώ για άγαμους και 5.000 ευρώ για έγγαμους) μόνον και εφόσον ο φορολογούμενος **δεν έχει πραγματικό ή τεκμαρτό εισόδημα, ενώ παραμένει** για όσους δηλώνουν πραγματικό ή τεκμαρτό εισόδημα.

(Βλ. την περίπτωση θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 16 του ΚΦΕ-Ν.2238/94, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει από το οικον. έτος 2013 (χρήση 2012), αρχικά με την παράγραφο 3 του άρθρου 1 του ν. 4110/2013, και στη συνέχεια με την παρ. 5β' του άρθρου 38 του ν.4141/2013).

Πως και πότε λειτουργεί η ελάχιστη ετήσια αντικειμενική δαπάνη:

1. Με τις διατάξεις της περίπτωσης θ' της **παραγράφου 1 του άρθρου 16** του ΚΦΕ, όπως ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με την **παράγραφο 2 του άρθρου 3** του ν.3842/2010, ορίστηκε ότι για τον προσδιορισμό του αντικειμενικού εισοδήματος με βάση τη συνολική ετήσια δαπάνη του φορολογουμένου, της συζύγου του και των προσώπων που συνοικούν και τους βαρύνουν, λαμβάνεται υπόψη μεταξύ άλλων η **ελάχιστη ετήσια αντικειμενική δαπάνη** του φορολογουμένου η οποία ορίζεται σε 3.000 ευρώ προκειμένου για τον άγαμο και 5.000 ευρώ για τους συζύγους που υποβάλλουν κοινή δήλωση.

Στη συνέχεια με την παράγραφο 3 του άρθρου 1 νόμου 4110/2013, τροποποιείται η παραπάνω περίπτωση θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 16 του Κ.Φ.Ε. και καταργείται η ελάχιστη ετήσια αντικειμενική δαπάνη, ήτοι 3.000 ευρώ για άγαμους ή 5.000 ευρώ για έγγαμους, για τους φορολογουμένους που **δεν έχουν πραγματικό ή τεκμαρτό εισόδημα.**

2. Το Υπ. Οικ. ερμηνεύοντας το συγκεκριμένο θέμα που ρυθμίζεται αρχικά, όπως προαναφέραμε με την **παράγραφο 2 του άρθρου 3** του ν.3842/2010, στην υπ. αριθμ. ΠΟΛ.1135/4.10.2010 εγκύκλιο του διευκρινίζει ότι κάθε χρόνο θα λαμβάνεται υπόψη, εκτός των υπολοίπων τεκμηρίων του **άρθρου 16** του ΚΦΕ, και ένα επιπλέον ποσό ως ελάχιστη αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης που ορίζεται στο ποσό **3.000 ευρώ** προκειμένου για τον άγαμο και σε **5.000 ευρώ** για τους συζύγους που υποβάλλουν κοινή δήλωση.

**Πρακτικός οδηγός δηλώσεων 2014- Ιούνιος 2014- Γιώργος Χριστόπουλος, Φοροτεχνικός,-
mail:g.christopoulos@mental.gr**

3. Συνεπώς, το ελάχιστο ετήσιο κόστος διαβίωσης ορίσθηκε από τον νομοθέτη, στο ποσό των 3.000 για τον άγαμο 5.000 ευρώ για συζύγους που υποβάλλουν κοινή δήλωση **εφόσον αποκτούν πραγματικό ή τεκμαρτό εισόδημα.**

Δηλαδή λειτουργεί ως τεκμήριο διαβίωσης μόνο όταν και εάν ο φορολογούμενος:

- α) έχει σε ένα φορολογικό έτος πραγματικό εισόδημα (φορολογούμενο ή απαλλασσόμενο ή φορολογούμενο αυτοτελώς, όπως τραπεζικοί τόκοι καταθέσεων, ή
- β) άλλο τεκμαρτό εισόδημα (λόγω π.χ. αυτοκινήτου, σπιτιού κλπ), οπότε στην περίπτωση αυτή το παραπάνω ελάχιστο ετήσιο κόστος διαβίωσης προστίθεται στις λοιπές αυτές ετήσιες αντικειμενικές δαπάνες.

Πότε όμως έχει στην πράξη εφαρμογή το ελάχιστο ετήσιο κόστος διαβίωσης ;

4. Σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης ζ' της [παραγράφου 2 του άρθρου 19](#) του ΚΦΕ, όπως ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με την [παράγραφο 7 του άρθρου 3](#) του ν.3842/2010, η διαφορά μεταξύ του δηλωθέντος εισοδήματος και της συνολικής ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης καλύπτεται ή περιορίζεται, μεταξύ άλλων, με ανάλωση κεφαλαίου που αποδεδειγμένα έχει φορολογηθεί κατά τα προηγούμενα έτη ή νόμιμα έχει απαλλαγεί από το φόρο.

Για τον προσδιορισμό του κεφαλαίου αυτού ανά έτος, από τα πραγματικά εισοδήματα που έχουν φορολογηθεί ή νόμιμα απαλλαγεί από το φόρο, τα οποία προκύπτουν από συμψηφισμό των θετικών και αρνητικών στοιχείων αυτών, από τα χρηματικά ποσά που ορίζονται στις περιπτώσεις β',γ',δ',ε' και στ' της παραγράφου αυτής και από οποιοδήποτε άλλο ποσό το οποίο αποδεδειγμένα έχει εισπραχθεί, εκπίπτουν οι δαπάνες που προσδιορίζονται στα [άρθρα 16](#) και [17](#), ανεξάρτητα αν απαλλάσσονται της εφαρμογής των άρθρων αυτών.

Αν δεν υπάρχουν δαπάνες με βάση το [άρθρο 16](#) ή αν το ποσό τους είναι μικρότερο από τις τρεις 3.000 ευρώ προκειμένου για άγαμο και 5.000 ευρώ προκειμένου για συζύγους, το ποσό που πρέπει να εκπέσει προσδιορίζεται με βάση την κοινωνική, οικονομική και οικογενειακή κατάσταση των φορολογουμένων και τις αποδεδειγμένες δαπάνες διαβίωσής τους και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερο των τριών 3.000 και 5.000 ευρώ, αντίστοιχα.

Επομένως οι πιο πάνω διατάξεις δεν επιδέχονται άλλης ερμηνείας. (σχ. βλ. και απάντηση Υπ. Οικ. αρ. πρωτ. : Δ12 1036037 ΕΞ 03/03/2011).

Στα μεγαλύτερα εισοδήματα προστίθεται η διαφορά από τα τεκμήρια:

Με την παράγραφο 5 του άρθρου 7 του Ν. 4110/23-1-2013, ορίζεται ο τρόπος φορολόγησης της διαφοράς μεταξύ του εισοδήματος που δηλώθηκε και της συνολικής ετήσιας δαπάνης (σημ. φυσικά όταν ο φορολογούμενος δεν μπορεί να καλύψει την ανωτέρω διαφορά εισοδήματος με ανάλωση κεφαλαίων προηγούμενων ετών) (Η διάταξη ισχύει για τα εισοδήματα που αποκτώνται και τις δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά περίπτωση, στο οικονομικό έτος 2014 – χρήση 2013).

Διαβάζουμε τι μας λέει σχετικά η διάταξη:

«1. Η διαφορά του εισοδήματος που δηλώθηκε από τον φορολογούμενο, τη σύζυγό του και τα πρόσωπα που τους βαρύνουν ή προσδιορίστηκε από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας και της συνολικής ετήσιας δαπάνης τους, των άρθρων 16 και 17, προσαυξάνει τα εισοδήματα που δηλώνονται ή προσδιορίζονται από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας κατά το ίδιο οικονομικό έτος, του φορολογούμενου ή της συζύγου του της πηγής από την οποία δηλώνονται τα μεγαλύτερα εισοδήματα και, αν δεν δηλώνεται εισόδημα από καμία κατηγορία, η διαφορά αυτή λογίζεται εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες».

Βλ. πιο κάτω και την νέα ρύθμιση για την φορολόγηση των φορολογουμένων που κατά την χρήση του έτους 2013 είχαν μικρά εισοδήματα από περιστασιακή απασχόληση όπως άνεργοι, φοιτητές κ.λπ.

**Πρακτικός οδηγός δηλώσεων 2014- Ιούνιος 2014- Γιώργος Χριστόπουλος, Φοροτεχνικός,-
mail:g.christopoulos@mental.gr**

(όπως συμμετοχή σε επιδοτούμενα επιμορφωτικά σεμινάρια, συμπλήρωση ερωτηματολογίων, πρακτική άσκηση φοιτητών,) ώστε να φορολογούνται με την κλίμακα μισθωτών- συνταξιούχων και να τύχουν των μειώσεων φόρου με την προσκόμιση αποδείξεων.

Οι «παγίδες» των τεκμηρίων στους άνεργους (παράδειγμα για την καλύτερη κατανόηση των παραπάνω):

Παράδειγμα: φορολογούμενος με διαμέρισμα 90τ.μ, που έχει τιμή ζώνης 2.600 €, που του έχει παραχωρηθεί δωρεάν από γονείς, έχει και αυτοκίνητο 1.600 κ.ε (5ετίας). Το 2012 είχε εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες 8.000 ευρώ. Το 2013 έμεινε άνεργος.

Πως θα φορολογηθεί; Θα δούμε πως λειτουργεί **το ελάχιστο ετήσιο κόστος διαβίωσης και τι μπορεί να κάνει όταν του έλθει το εκκαθαριστικό.**

	<u>Για το 2012</u>	<u>Για το 2013</u>
Διαμέρισμα 90τ.μ, με τιμή ζώνης 2.600 €.....	3.850,00	3.850,00
Αυτοκίνητο 1.600 κ.ε	6.400,00	6.400,00
Ελάχιστη δαπάνη διαβίωσης ...	3.000,00	3.000,00
Σύνολο εισοδήματος με τεκμήρια	13.250,00€	13.250,00€
Έχει εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες	10.000,00	0
Προστιθέμενη διαφορά τεκμηρίου	3.250,00	13.250,00
Θα φορολογηθεί για το ποσό: (<u>ως εισόδημα από μισθ. υπηρεσιών</u> και αν δεν μπορεί να καλύψει με ανάλωση κεφαλαίου)	13.250,00	13.250,00
Θα έχει φορολογική επιβάρυνση (<u>εφόσον προσκομίσει αποδείξεις</u>)	815,00	815,00

Πως και πότε μπορούν να αμφισβητηθούν τα παραπάνω τεκμήρια δαπανών διαβίωσης:

1. Με τις διατάξεις της [παραγράφου 2 του άρθρου 16](#) του Κ.Φ.Ε., το ετήσιο συνολικό ποσό της αντικειμενικής δαπάνης, που προσδιορίζεται με τις διατάξεις της [παραγράφου 1](#) του ίδιου άρθρου και νόμου, μπορεί να αμφισβητηθεί από τον φορολογούμενο όταν αυτό είναι μεγαλύτερο από την πραγματική δαπάνη του φορολογουμένου και των μελών που τον βαρύνουν, εφόσον αυτό αποδεικνύεται από τον υπόχρεο με βάση πραγματικά περιστατικά ή στοιχεία. Τέτοια περιστατικά συντρέχουν ιδίως στο πρόσωπο των υπόχρεων, οι οποίοι:

- α) υπηρετούν τη στρατιωτική θητεία τους στις Ένοπλες Δυνάμεις,
- β) είναι φυλακισμένοι,
- γ) νοσηλεύονται σε νοσοκομείο ή κλινική,
- δ) είναι άνεργοι και δικαιούνται βοήθημα ανεργίας,
- ε) συγκατοικούν με συγγενείς πρώτου βαθμού και έχουν μειωμένες δαπάνες διαβίωσης, λόγω αποδεδειγμένης συμβολής στις δαπάνες αυτές των συγγενών τους με την προϋπόθεση ότι οι τελευταίοι αυτοί έχουν εισόδημα από εμφανείς πηγές,
- στ) είναι ορφανοί ανήλικοι οι οποίοι έχουν στην κυριότητά τους επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης από κληρονομιά του πατέρα ή της μητέρας τους και

ζ) προσκομίζουν στοιχεία από τα οποία αποδεικνύεται ότι για λόγους ανώτερης βίας πραγματοποίησαν δαπάνη μικρότερη από την αντικειμενική.

Σχετικά με την αμφισβήτηση των αντικειμενικών δαπανών του άρθρου 16 του Κ.Φ.Ε. σημαντική είναι η απάντηση που περιέχεται στο έγγραφο του Υφυπ. Οικ. Γιώργου Μαυραγάνη, με Αρ. πρωτ.:Δ12 1133259 / 24.9.2012, για δηλώσεις οικονομικού έτους 2012 που ήδη έχουν υποβληθεί. Σημ. θεωρούμε σωστό και αυτονόητο ότι εξακολουθούν να ισχύουν οι οδηγίες αυτές και για δηλώσεις που υποβλήθηκαν (οικονομικού έτους 2013), καθώς και για τις δηλώσεις που υποβάλλονται φέτος (2014) για το 2013.

Διαβάζουμε στο έγγραφο αυτό: «Όταν συντρέχει μία ή περισσότερες από τις περιπτώσεις αυτές, ο φορολογούμενος **μπορεί να υποβάλει αίτηση** με τα αναγκαία δικαιολογητικά για την απόδειξη των ισχυρισμών του. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ελέγχει την αλήθεια των ισχυρισμών και την ακρίβεια των αποδεικτικών στοιχείων του φορολογουμένου και μειώνει ανάλογα την ετήσια αντικειμενική δαπάνη, στην οποία αναφέρονται οι ισχυρισμοί και τα αποδεικτικά στοιχεία.

Στις πιο πάνω **α' και ε' περιπτώσεις**, η διαφορά μεταξύ της αντικειμενικής δαπάνης και της πραγματικής δαπάνης **λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της συνολικής αντικειμενικής δαπάνης του γονέα ή του τέκνου που συμβάλλει στις δαπάνες διαβίωσης του υπόχρεου.**

Αν πρόκειται για τους γονείς, η διαφορά αντικειμενικής δαπάνης καταλογίζεται σε εκείνον που έχει το μεγαλύτερο εισόδημα.

2. Αναφορικά με τα παραπάνω διευκρινίζονται τα εξής:

α) Στη περίπτωση των φορολογουμένων **που υπηρετούν την στρατιωτική τους θητεία** δεν περιλαμβάνονται οι μόνιμοι αξιωματικοί (π.χ. οπλίτες, έφεδροι αξιωματικοί, υπαξιωματικοί). Η δυνατότητα επίκλησης μικρότερης τεκμαρτής δαπάνης δεν επηρεάζεται από την ύπαρξη εισοδήματος ή όχι ή από τον τόπο όπου υπηρετεί τη θητεία του ο στρατευμένος.

β) Οι υπόχρεοι σε δήλωση οι οποίοι **είναι άνεργοι** πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο των μακροχρόνια ανέργων του ΟΑΕΔ ή να λαμβάνουν επίδομα ανεργίας από το εν λόγω οργανισμό καθώς και από άλλα ταμεία (π.χ. ΝΑΤ). Επιπλέον, να μην έχουν κατά την χρήση 2011 πραγματικά εισοδήματα άλλης πηγής. Στην έννοια του πραγματικού εισοδήματος δεν περιλαμβάνονται τα τεκμαρτά εισοδήματα.

γ) Όσοι φορολογούμενοι **εμπίπτουν στις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 46** του Κ.Φ.Ε. δηλαδή όσοι εισπράττουν καθυστερημένα δεδουλευμένες αποδοχές λόγω έκδηλης οικονομικής αδυναμίας του εργοδότη του και εφόσον έγινε επίσχεση της εργασίας από τους μισθωτούς ή επειδή ο εργοδότης κηρύχθηκε σε κατάσταση πτώχευσης και τις δήλωσε στο χρόνο εισπραξής τους ή ειδικά για μη εισπραχθείσες δεδουλευμένες αποδοχές της χρήσης 2011, **μπορούν επίσης ν' αμφισβητήσουν** ποσά τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης, με την προϋπόθεση ότι η ανωτέρω περίπτωση αποδεικνύεται από τον υπόχρεο με βάση πραγματικά περιστατικά.

Συνεπώς, σε κάθε περίπτωση δεν αρκεί να συντρέχει μία από τις πιο πάνω περιπτώσεις της παραγράφου 1 του παρόντος για να αμφισβητηθεί η αντικειμενική δαπάνη, αλλά πρέπει και ο φορολογούμενος σε κάθε περίπτωση **να αποδείξει ότι δεν πραγματοποίησε ή πραγματοποίησε μειωμένη δαπάνη**, θέμα πραγματικό το οποίο ανάγεται στην εξελεγκτική αρμοδιότητα του προϊσταμένου της αρμόδιας ΔΟΥ.

Μετά την υποβολή της δήλωσης του 2012, ο φορολογούμενος μαζί με το εκκαθαριστικό του και τα απαραίτητα δικαιολογητικά που θα επικαλεσθεί μπορεί να μεταβεί στην αρμόδια ΔΟΥ προκειμένου ν' αμφισβητήσει τα ποσά της αντικειμενικής δαπάνης διαβίωσης. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ελέγχει την αλήθεια των ισχυρισμών και την ακρίβεια των αποδεικτικών στοιχείων του φορολογουμένου και μειώνει ανάλογα την ετήσια αντικειμενική δαπάνη, στην οποία αναφέρονται οι ισχυρισμοί και τα αποδεικτικά στοιχεία, καθώς επίσης μπορεί και ν' απορρίψει αιτιολογημένα το μαχητό τεκμήριο. Στην περίπτωση που ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας αφού ελέγξει τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά, μειώσει ανάλογα την αντικειμενική δαπάνη, θα προβεί σε νέα εκκαθάριση της δήλωσης.

3. Τέλος, σε όλες τις περιπτώσεις που αφορούν τη μείωση ή το μη υπολογισμό και την αμφισβήτηση των αντικειμενικών δαπανών διαβίωσης το ζήτημα είναι πραγματικό και ανάγεται στην εξελεγκτική αρμοδιότητα του προϊσταμένου της ΔΟΥ και σε περίπτωση αμφισβήτησης, στην κρίση των διοικητικών δικαστηρίων».

Σε ποια εισοδήματα προστίθεται η διαφορά μεταξύ τεκμαρτού εισοδήματος και δηλωθέντος:

**Πρακτικός οδηγός δηλώσεων 2014- Ιούνιος 2014- Γιώργος Χριστόπουλος, Φοροτεχνικός,-
mail:g.christopoulos@mental.gr**

α) από μισθωτή εργασία εφόσον ο φορολογούμενος έχει εισόδημα μόνο από μισθωτή εργασία ή/και συντάξεις ή εφόσον το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων του προκύπτει από μισθωτή εργασία ή/και συντάξεις.

(βλ. άρθρο 19 παρ. 1 του ΚΦΕ-Ν.2238/94 όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 5 του άρθρου 7 του ν. 4110/2013 και ισχύει για τα εισοδήματα που αποκτώνται στο οικονομικό έτος 2014 (χρήση 2013). Επίσης πολ. 1085/20-3-2014

β) από ατομική επιχείρηση ή ελευθέριο επάγγελμα, εφόσον ο φορολογούμενος έχει εισόδημα μόνο από ατομική επιχείρηση ή ελευθέριο επάγγελμα ή εφόσον το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων του προκύπτει από ατομική επιχείρηση ή ελευθέριο επάγγελμα

γ) από μισθώσεις ακινήτων και από κινητές αξίες (εκτός των κινητών αξιών που με την παρακράτηση φόρου εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση) εφόσον ο φορολογούμενος έχει εισόδημα μόνο από μισθώσεις ακινήτων και από κινητές αξίες ή εφόσον το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων του προκύπτει από μισθώσεις ακινήτων και από κινητές αξίες

δ) από επιχειρηματική δραστηριότητα όπως ορίζονται στο άρθρο 3 εφόσον ο φορολογούμενος έχει εισόδημα μόνο από επιχειρηματική δραστηριότητα ή εφόσον το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων του προκύπτει από επιχειρηματική δραστηριότητα.

Περίπτωση ζημιάς σε ελεύθερο επαγγελματία ή σε ατομική επιχείρηση και ταυτόχρονα έχει τεκμήρια:

Προσοχή: όταν δηλώνεται μόνο ζημιά από ατομική επιχείρηση ή από ελευθέριο επάγγελμα και δεν δηλώνεται εισόδημα από καμία άλλη κατηγορία και λόγω τεκμηρίων προκύπτει φορολογητέο εισόδημα, ως προστιθέμενη διαφορά τεκμηρίων, τότε αυτή φορολογείται ως εισόδημα από ατομική επιχείρηση ή ελευθέριο επάγγελμα. Στις περιπτώσεις που προκύπτει διαφορά λόγω αντικειμενικών δαπανών και προκειμένου να προσδιορισθεί η πηγή εισοδήματος στο οποίο θα προστεθεί η διαφορά προσαύξηση, **εξετάζεται χωριστά το εισόδημα του κάθε συζύγου**. (Σχ. βλ. την πολ.1085/20-3-2014)

Παράδειγμα: με ζημιά στον ελεύθερο επαγγελματία ή στην ατομική επιχείρηση:

Όταν ένας επαγγελματίας δηλώσει μόνον ζημιά από το επάγγελμά του και έχει ταυτόχρονα δαπάνες των άρθρων 16 και 17. Με ποια κλίμακα θα φορολογηθεί το ποσό της διαφοράς που δεν καλύπτεται με εισόδημα;

Έστω ότι ο φορολογούμενος «Α» θα δηλώσει για το 2013 τα ακόλουθα οικονομικά στοιχεία:

Ακαθάριστα έσοδα από ελ. επαγγέλματα (Ζ' πηγής), κωδ. δήλωσης 517	7.000,00 ευρώ
Ζημιά από ελ. επαγγέλματα (Ζ' πηγής), κωδ. δήλωσης 511 (έσοδα 7.000 μείον δαπάνες 17.000)	-10.000,00 ευρώ
Δαπάνες άρθρων 16 & 17 ν. 2238/1994	30.000,00 ευρώ
Διαφορά εισοδήματος που θα φορολογηθεί	30.000,00 ευρώ

Τι λένε σχετικά οι διατάξεις:

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 19 του ν.2238/1994, προκειμένου να προσδιορισθεί το εισόδημα με βάση την ετήσια δαπάνη του άρθρου αυτού, **η ζημιά του ίδιου**

οικονομικού έτους ή και των προηγούμενων δεν εκπίπτει και ούτε μεταφέρεται για συμψηφισμό στα επόμενα οικονομικά έτη.

Για να βρεθεί το συνολικό εισόδημα, αθροίζονται τα επί μέρους εισοδήματα των κατηγοριών Α' έως Ζ' τα οποία αποκτώνται από κάθε φυσικό πρόσωπο. Κατά την άθροιση αυτή συμψηφίζονται τα θετικά και αρνητικά στοιχεία των επί μέρους εισοδημάτων.

(βλ.παρ. 3 του άρθρου 4 του ΚΦΕ-Ν.2238/94)

Μεταφορά ζημιάς:

Ειδικά, το αρνητικό στοιχείο (ζημία) του εισοδήματος από εμπορικές και γεωργικές επιχειρήσεις και από ελευθέρια επαγγέλματα που προκύπτει από βιβλία δεύτερης και τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Κ.Β.Σ.) που τηρούνται επαρκώς και ακριβώς, αν δεν καλύπτεται με συμψηφισμό θετικού στοιχείου εισοδήματος άλλης πηγής, είτε γιατί δεν υπάρχει τέτοιο στοιχείο εισοδήματος είτε γιατί αυτό που υπάρχει είναι ανεπαρκές, μεταφέρεται για να συμψηφισθεί ολόκληρο στην πρώτη περίπτωση ή κατά το υπόλοιπο αυτού στη δεύτερη, διαδοχικώς στα 5 επόμενα οικονομικά έτη κατά το υπόλοιπο που απομένει κάθε φορά, με την προϋπόθεση ότι κατά τα έτη αυτά τα βιβλία του υπόχρεου τηρούνται επαρκώς και ακριβώς

Δεν μεταφέρεται ούτε εκπίπτει η ζημία ατομικών επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών επί προσδιορισμού του εισοδήματος με βάση τα τεκμήρια ατομικών επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών:

Συνεπώς: Η ζημία ατομικών επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών, δεν μεταφέρεται για συμψηφισμό στις περιπτώσεις εκείνες που η ζημία στο έτος που προέκυψε, αρχικά δεν συμψηφίζεται με εισοδήματα άλλης κατηγορίας και περαιτέρω ο φορολογούμενος έχει φορολογηθεί στο έτος αυτό με τις διατάξεις των [άρθρων 16](#) (αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης) και [17](#) (δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων) του Κ.Φ.Ε., χωρίς δηλαδή να καλύψει τις δαπάνες αυτές με άλλο τρόπο (δάνειο, δωρεά, ανάλωση κεφαλαίου κ.λπ.).

Συνεπώς, από τα παραπάνω προκύπτει ότι ο φορολογούμενος στο παράδειγμα μας, αφού δεν δηλώνει κανένα άλλο εισόδημα και δηλώνει ως **μοναδικό εισόδημά** του ένα **αρνητικό στοιχείο εισοδήματος (ζημία)**, τότε η ζημία αυτή, λόγω των διατάξεων της [παρ. 3 του άρθρου 19](#) του ν. [2238/1994](#) δεν μεταφέρεται για συμψηφισμό στα επόμενα έτη.

Βάσει ποιας κλίμακας θα φορολογηθεί ο ανωτέρω επαγγελματίας;

Ο ανωτέρω φορολογούμενος δήλωσε εισόδημα Ζ' πηγής στον κωδ. 517 της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, απλώς το τελικό εισόδημά του ήταν αρνητικό.

Άρα δεν τίθεται θέμα φορολόγησής του με την κλίμακα των μισθωτών, (αυτό θα συνέβαινε αν δεν είχε δηλώσει εισόδημα από καμία πηγή).

Όμως ο φορολογούμενος δήλωσε εισόδημα Ζ' πηγής, απλώς το εισόδημά του είναι αρνητικό (ζημία) και

συνεπώς, το ποσό της διαφοράς των 30.000,00 που προέκυψε ως διαφορά θα φορολογηθεί με την κλίμακα των μη μισθωτών, ήτοι, $30.000,00 \times 26\% = 7.800,00$ ευρώ.

Αν ο φορολογούμενος δήλωνε εισόδημα και από άλλη πηγή:

Αν ο φορολογούμενος στο παράδειγμα μας, δήλωνε εισόδημα και από άλλη πηγή, τότε η ζημία αυτή θα συμψηφιζόταν αρχικά με το εισόδημα αυτό. Αν και μετά το συμψηφισμό υπήρχε ποσό ζημιάς, τότε το τελικό ποσό της ζημιάς **δεν θα μεταφερόταν στα επόμενα έτη**, λόγω των διατάξεων της [παρ. 3 του άρθρου 19](#).

Αν στο παράδειγμά μας ο φορολογούμενος είχε δηλώσει και εισόδημα π.χ. 8.000 ευρώ από μισθωτές υπηρεσίες:

Αν στο παράδειγμά μας ο φορολογούμενος είχε δηλώσει και εισόδημα 8.000,00 από μισθωτές υπηρεσίες, τότε η ζημία των 10.000,00 θα συμψηφιστεί αρχικά με το εισόδημα των μισθωτών υπηρεσιών, οπότε θα έχουμε $[(-10.000) + 8.000] = -2.000$ ευρώ.

Το ποσό αυτό της ζημίας που απομένει, χάνεται και δεν θα μεταφερθεί στο επόμενο έτος, για τους λόγους που μνημονεύσαμε ανωτέρω.

Η κλίμακα που θα εφαρμοστεί στην περίπτωση αυτή είναι η κλίμακα των μισθωτών, διότι το μεγαλύτερο εισόδημα που δηλώθηκε είναι από μισθωτές υπηρεσίες.

Συνεπώς, η διαφορά των 30.000 ευρώ θα φορολογηθεί με την κλίμακα των μισθωτών.

Ως μισθωτοί θα φορολογούνται όσοι έχουν εισοδήματα κάτω των 5.000 ευρώ σύμφωνα με την τροπολογία που κατατέθηκε στη Βουλή και ψηφίσθηκε (:άρθρο 184 του Ν. 4261/5-5-2014):

Με την νέα ρύθμιση προστίθεται εδάφιο στην περίπτωση α' του άρθρου 9 του ΚΦΕ- Ν. 2238/1994) μόνο για την χρήση 2013 (δηλαδή για τα εισοδήματα που δηλώνονται φέτος μέχρι τις 30.6.2014).

που προβλέπει ότι όσοι φορολογούμενοι (**εξαιρουμένων των ελευθέρων επαγγελματιών και των ατομικών επιχειρήσεων**), έχουν εισόδημα που δεν υπερβαίνει τις 5000 ευρώ (ή εναλλακτικά, τα 9.500 ευρώ τεκμαρτό εισόδημα), υπάγονται στη φορολογική κλίμακα μισθωτών και συνταξιούχων.

Έτσι ρυθμίζεται η φορολόγηση των φορολογουμένων που κατά την χρήση του έτους 2013 είχαν μικρά εισοδήματα από περιστασιακή απασχόληση όπως άνεργοι, φοιτητές κ.λπ.

(όπως συμμετοχή σε επιδοτούμενα επιμορφωτικά σεμινάρια, συμπλήρωση ερωτηματολογίων, πρακτική άσκηση φοιτητών,) ώστε να φορολογούνται με την κλίμακα μισθωτών- συνταξιούχων και να τύχουν των μειώσεων φόρου με την προσκόμιση αποδείξεων που προβλέπονται από το άρθρο αυτό (9 του ΚΦΕ-Ν.2238/94) και να μην υπολογίζεται προκαταβολή φόρου.

Η διάταξη:

«Όταν το πραγματικό εισόδημα των φορολογουμένων κατά το οικονομικό έτος 2014 δεν υπερβαίνει το ποσό των 5.000 ευρώ ή το τεκμαρτό τους εισόδημα δεν υπερβαίνει το ποσό των 9.500 ευρώ και εφόσον αυτοί δεν ασκούν ατομική επιχείρηση ή ελευθέριο επάγγελμα, και δεν αποκτούν εισόδημα από ακίνητα, τα εισοδήματά τους αυτά φορολογούνται με την κλίμακα των μισθωτών- συνταξιούχων». (παρ.1, του άρθρου 184, του Ν.4261/5-5-2014).

Υπενθυμίζουμε σχετικά με την αποκατάσταση της αδικίας στους ανέργους και την εφαρμογή της παραπάνω διάταξης ασχοληθήκαμε με παραδείγματα στο πρώτο μέρος του οδοιπορικού μας με τον παρόντα οδηγό. (κατέβασε σχετικά **Οι "παγίδες" για συνταξιούχους, μισθωτούς, άνεργους 16-6-2014**).

Πότε και σε ποιες περιπτώσεις δεν εφαρμόζονται τα τεκμήρια απόκτησης περιουσιακών στοιχείων και τα τεκμήρια διαβίωσης:

Τις περιπτώσεις που δεν έχουν εφαρμογή και συνεπώς απαλλάσσονται από τα τεκμήρια απόκτησης περιουσιακών στοιχείων και δαπανών διαβίωσης, ορισμένες κατηγορίες φορολογούμενων μας τις καθορίζει το άρθρο 18, του ΚΦΕ-Ν. 2238/94: «Άρθρο 18. Μη εφαρμογή αντικειμενικών δαπανών και υπηρεσιών», όπως ισχύει σήμερα:

Έτσι η ετήσια αντικειμενική δαπάνη και η δαπάνη απόκτησης περιουσιακών στοιχείων δεν εφαρμόζονται:

Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη και η δαπάνη απόκτησης περιουσιακών στοιχείων δεν εφαρμόζονται:

Πρακτικός οδηγός δηλώσεων 2014- Ιούνιος 2014- Γιώργος Χριστόπουλος, Φοροτεχνικός,-
mail:g.christopoulos@mental.gr

α) Προκειμένου για αντικειμενική δαπάνη η οποία προκύπτει βάσει επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης αναπήρου, το οποίο απαλλάσσεται από τα τέλη κυκλοφορίας.

β) Προκειμένου για αλλοδαπό προσωπικό που δεν διαμένει μόνιμα στην Ελλάδα ή ημεδαπό προσωπικό που διαμένει μόνιμα στο εξωτερικό και απασχολείται αποκλειστικά σε επιχειρήσεις που υπάγονται στις διατάξεις του α.ν. 89/1967 (ΦΕΚ 132 Α'), του α.ν. 378/1968 (ΦΕΚ 82Α') και του άρθρου 25 του ν. 27/1975 (ΦΕΚ 77 Α'), για το ποσό της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης, η οποία προκύπτει βάσει του επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης ή της κατοικίας.

γ) Προκειμένου για επιχειρήσεις μεταπώλησης αυτοκινήτων που έχουν υπαχθεί στο ειδικό καθεστώς φορολογίας του άρθρου 45 του ν. 2859/2000, για την αντικειμενική δαπάνη που προκύπτει βάσει των επιβατικών αυτοκινήτων που έχουν αγορασθεί για μεταπώληση.

Προσοχή: η ετήσια αντικειμενική δαπάνη που προκύπτει από τα προς πώληση οχήματα, όταν δεν κατατεθούν η άδεια και οι πινακίδες κυκλοφορίας τους στη Δ.Ο.Υ., σύμφωνα με τα ανωτέρω, δεν μπορεί να υπερβαίνει τη μεγαλύτερη αντικειμενική δαπάνη που προκύπτει από αυτοκίνητο της επιχείρησης. Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου έχουν εφαρμογή για δαπάνες που προκύπτουν από 1.1.2010 και μετά.

δ) Προκειμένου για αντικειμενική δαπάνη που προκύπτει με βάση σκάφη αναψυχής ιδιωτικής χρήσης, κυριότητας ή κατοχής μονίμων κατοίκων εξωτερικού.

ε) Προκειμένου για αγορά πάγιου εξοπλισμού επαγγελματικής χρήσης από πρόσωπα που ασκούν εμπορική ή γεωργική επιχείρηση ή ελευθέριο επάγγελμα.

στ) Προκειμένου για αγορά επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης, ειδικά διασκευασμένων για πρόσωπα που παρουσιάζουν κινητικές αναπηρίες που υπερβαίνουν σε ποσοστό το εξήντα επτά τοις εκατό (67%).

Ως επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης ειδικά διασκευασμένα για κινητικά αναπήρους θεωρούνται εκείνα που διασκευάστηκαν ύστερα από άδεια της αρμόδιας αρχής για να οδηγούνται από πρόσωπα που παρουσιάζουν κινητική αναπηρία με ποσοστό πάνω από εξήντα επτά τοις εκατό (67%) ή για να μεταφέρουν αυτά τα πρόσωπα μαζί με τα αντικείμενα που είναι απαραίτητα για τη μετακίνησή τους.

ζ) Οι ετήσιες αντικειμενικές δαπάνες που υπολογίζονται σύμφωνα με το άρθρο 16 προκειμένου για συνταξιούχους οι οποίοι έχουν υπερβεί το 65ο έτος της ηλικίας τους εφαρμόζονται μειωμένες κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) των όσων προκύπτουν σύμφωνα με τις προηγούμενες διατάξεις.

η) Προκειμένου για αντικειμενικές δαπάνες και υπηρεσίες του άρθρου 16 φυσικού προσώπου που έχει τη φορολογική του κατοικία στην αλλοδαπή.

Κάτοικοι εξωτερικού:

Σημαντική σημείωση: Η περίπτωση η' του άρθρου 18, τέθηκε όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2α του άρθρου 184 του ν. 4261/2014 και έχει εφαρμογή για τις αντικειμενικές δαπάνες και υπηρεσίες που πραγματοποιούνται κατά το οικονομικό έτος 2014 (χρήση 2013), σύμφωνα με την παράγραφο 2β του άρθρου 184 του ίδιου νόμου.

Με τη τροποποίηση αυτή, και μόνο για τη χρήση 2013, σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση για την εν λόγω διάταξη, δεν εφαρμόζονται στα φυσικά πρόσωπα που έχουν τη φορολογική τους κατοικία στην αλλοδαπή οι διατάξεις του άρθρου 16 για τις αντικειμενικές δαπάνες και υπηρεσίες, καθώς, η εφαρμογή των διατάξεων των τεκμηρίων αφορά τα φυσικά πρόσωπα με φορολογική κατοικία στην Ελλάδα και δεν μπορεί να εκτείνεται στα φυσικά πρόσωπα που αποκτούν εισοδήματα πηγής Ελλάδας.

Έτσι για τη χρήση 2013, δεν θα ισχύσει το τεκμήριο διαβίωσης των κατοίκων εξωτερικού, έχουν δεν έχουν πραγματικό εισόδημα. Γιατί σύμφωνα με την παραπάνω τροπολογία τροποποιήθηκε η περίπτωση η' του άρθρου 18 του ΚΦΕ (2238/1994) και ενώ έλεγε «η) Προκειμένου για φυσικό πρόσωπο

~~που έχει την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή του στην αλλοδαπή, εφόσον δεν αποκτά εισόδημα στην Ελλάδα»,~~
τώρα ορίζει ότι:

«η) Προκειμένου για αντικειμενικές δαπάνες και υπηρεσίες του άρθρου 16 φυσικού προσώπου που έχει τη φορολογική του κατοικία στην αλλοδαπή»

Με το προηγούμενο καθεστώς (χρήση 2012), φυσικό πρόσωπο που έχει την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή του στην αλλοδαπή, και εφόσον είχε πραγματικό εισόδημα από οποιαδήποτε αιτία στην Ελλάδα (π.χ. ενοίκια), τότε λειτουργούσε κανονικά και το τεκμαρτό του εισόδημα βάσει των διατάξεων του άρθρου 16 του Κ.Φ.Ε. και φορολογείτο βάσει του υψηλότερου εισοδήματος μεταξύ πραγματικού και τεκμαρτού.

Άρα σε καμία περίπτωση δεν θα εφαρμόζεται τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης για τους κατοίκους εξωτερικού (αποκτά δεν αποκτά εισόδημα στην Ελλάδα)

Παράδειγμα: Φυσικό πρόσωπο που έχει την φορολογική του κατοικία στην αλλοδαπή, διατηρεί δευτερεύουσα κατοικία στην Ελλάδα και είναι κάτοχος ΕΙΧ αυτοκινήτου, που έχουν τεκμήριο π.χ. 8.500 ευρώ. **Αποκτά πραγματικό** εισόδημα από οποιαδήποτε αιτία στην Ελλάδα (π.χ. από ενοίκια 1.200 ευρώ).

Ερωτάται: εάν υποχρεούται να υποβάλλει δήλωση και βάσει ποίου εισοδήματος θα φορολογηθεί.

Απάντηση: Θα υποβάλλει μεν υποχρεωτικά δήλωση, όμως δεν θα λειτουργήσουν τα τεκμήρια που θέλουν τη φορολόγηση βάσει του υψηλότερου εισοδήματος μεταξύ πραγματικού και τεκμαρτού. Δηλαδή θα φορολογηθεί μόνο για το πραγματικό εισόδημα (1.200 ευρώ) από ενοίκια.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ															Υπόχρεο		Της συζύγου	
1. Ετήσια αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης με βάση: α) Την ετήσια αντικειμενική δαπάνη για ιδιοκατοικημένη ή μισθούμενη ή δωρεάν παραχωρούμενη κύρια κατοικία και έως δύο δευτερεύουσες κατοικίες.																		
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΟΥ																		
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ - ΟΔΟΙ ΠΟΥ ΠΕΡΙΚΛΕΙΟΥΝ ΤΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ - ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΡΕΥΜΑΤΟΣ																		
α) ΚΥΡΙΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑ	ΕΞΕΛΙΞΗ	203	240	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΚΥΡΙΩΝ ΧΩΡΩΝ	211	212	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΒΟΗΘΗΤΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ	231	234	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΝΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ	213	214	ΜΗΝΕΣ ΙΔΙΟΚΑΤΟΙΚΗΣΗΣ	215	ΤΙΜΗ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ	216		
β) ΠΡΩΤΗ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑ	ΕΞΕΛΙΞΗ	204	241	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΚΥΡΙΩΝ ΧΩΡΩΝ	218	219	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΒΟΗΘΗΤΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ	232	235	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΝΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ	220	221	ΜΗΝΕΣ ΙΔΙΟΚΑΤΟΙΚΗΣΗΣ	222	ΤΙΜΗ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ	223		
γ) ΔΕΥΤΕΡΗ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑ	ΕΞΕΛΙΞΗ	205	242	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΚΥΡΙΩΝ ΧΩΡΩΝ	225	226	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΒΟΗΘΗΤΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ	233	236	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΝΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ	227	228	ΜΗΝΕΣ ΙΔΙΟΚΑΤΟΙΚΗΣΗΣ	229	ΤΙΜΗ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ	230		
δ) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη για λοιπές κατοικίες		707																
γ) τα επιβατικά αυτοκίνητα Ι.Χ., Μ.Χ. (οικογένειας, ατομικής-εταφικής επιχ/σης, κοινωνικών και κοινοπραξιών)																		
Κ.Α.	Α.Φ.Μ. κύριου ή κάτοχου Ε.Ι.Χ., Μ.Χ.	Κ.Α.	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ	Κ.Α.	Κυβικά εκατ.	Κ.Α.	Μηνες κυκλοφορίας	Κ.Α.	Ποσοστό συνδικοτ. %	Κ.Α.	Ετος πρώτης κυκλοφ.							
840		750	Γράμματα	703	761	771	775	851										
841		751	Αριθμός	704	762	772	776	853										
842		752		705	763	773	777	855										
843		753		706	764	774	778	857										
δ) τα σκάφη αναψυχής Ι.Χ. (οικογένειας κτλ.)																		
Κ.Α.	Α.Φ.Μ. κύριου ή κάτοχου	Αριθ. κατ'εγγραφή	Κ.Α.	Ισπιοφόρα	Κ.Α.	Χώρα ενδιαιτήσης	Κ.Α.	Ποσοστό συνδικοτ. %	Κ.Α.	Πρώτη νηολογ.	Κ.Α.	Μηνες κυκλοφορίας	Κ.Α.	Μέτρα μήκους				
844		779	ΝΑΙ	785	ΝΑΙ	717	729	733	734	748	711							
845		780	ΝΑΙ	786	ΝΑΙ	718	730	734	748	748	713							
ε) τις αμοιβές πληρωμάτων σκαφών αναψυχής																		
ε) τα αεροσκάφη, ελικοπτήρια Ι.Χ. και ανεμόπτερα																		
Στοιχεία εθνικότητας και νηολογίας	Τύπος	Αριθμός σειράς κατασκευαστή	Αριθμός αντήλων παραγωγής	Κ.Α.	Ποσοστό συνδικοτ. %	Κ.Α.	Μηνες κυκλοφορίας	Κ.Α.	Πρώτη νηολογ.	Κ.Α.	Μέτρα μήκους							
				709	710	737	738	739	715									
στ) τις δεξαμενές κολύμβησης (πισίνες)																		
Κ.Α.	Εξωτερική (τετρ. μέτρα)	Κ.Α.	Ποσοστό συνδικοτ. %	Κ.Α.	Εσωτερική (τετρ. μέτρα)	Κ.Α.	Ποσοστό συνδικοτ. %											
767		755	756	768		757	758	765										
ζ) Γράψτε την αντικειμενική δαπάνη για διδάκτρα σε σχολεία																		
η) Γράψτε την αντικειμενική δαπάνη για οικιακούς βοηθούς, οδηγούς αυτοκινήτων και δασκάλους																		
2. Από τη δαπάνη που καταβάλατε:																		
α) για την αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση αυτοκινήτων, δίτροχων κτλ.οχημάτων																		
β) για την αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση πλοίων αναψυχής κτλ. σκαφών αναψυχής και αεροσκαφών																		
γ) για την αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση κινητών πραγμάτων αξίας πάνω από 10.000 €																		
δ) για δωρεές ή γονικές παροχές ή χορηγίες χρηματικών ποσών (εκτός προς το Δημόσιο, κτλ.)																		
ε) για την τοκοχρεολυτική απόσβεση δανείων ή πιστώσεων κτλ.																		

Οι κρίσιμοι κωδικοί του Πίνακα 5 και η «θεραπεία» με εισοδήματα προηγούμενων χρόνων.

Με όλα τα παραπάνω ξεκαθαρίσαμε πολλά από την ασάφεια και σύγχυση που επικρατεί στο θέμα των τεκμηρίων, και με **πρακτικό παράδειγμα** είδαμε πως λειτουργούν τα τεκμήρια απέναντι στο σύνολο των οικογενειακών εισοδημάτων. Έχουμε επιμείνει κατ' επανάληψη σ' αυτή την πρακτική απλούστευσης. Και τούτο γιατί για να απαντήσει κανείς υπεύθυνα στο ερώτημα: «πιο ποσό κεφαλαίου προηγούμενων ετών, αναγνωρίζεται για κάλυψη τεκμαρτής δαπάνης» πρέπει να λάβει υπόψη του με προσοχή τις διατάξεις του άρθρου 19 του Κ.Φ.Ε.Ν. 2238/94, όπως ισχύουν σήμερα:

Μιλάμε λοιπόν για τους κρίσιμους **κωδικούς 787-788 του Πίνακα 6** και θα σταθούμε στο ερώτημα πως υπολογίζεται το κεφάλαιο από δηλώσεις προηγούμενων ετών όταν μας χρειάζεται να καλύψουμε τεκμήρια.

Σημαντικές διευκρινήσεις:

- Δεν έχουμε περιορισμό (προς τα πίσω) στο αριθμό των ετών, για να “μαζέψουμε” εισοδήματα που είχαμε δηλώσει είτε αυτά είχαν φορολογηθεί είτε ήσαν απαλλασσόμενα, είτε είχαν φορολογηθεί με ειδικό τρόπο.
- Τα προηγούμενα χρόνια πρέπει να είναι συνεχόμενα (π.χ. 2003-2006, όχι επιλεκτικά).

- Ειδικά αν είχαμε ξεχάσει να γράψουμε σε δηλώσεις προηγούμενων ετών, εισοδήματα που απαλλάσσονται από το φόρο, π.χ. τόκους, μερίσματα ή χρηματικά ποσά που δεν θεωρούνται εισόδημα π.χ. πώληση περιουσιακού στοιχείου, εισαγωγή συναλλάγματος που δικαιολογείται η προέλευσή του, δάνειο που αποδεικνύεται νόμιμα κ.λπ., μπορούμε να υποβάλλουμε **συμπληρωματική δήλωση** μέχρι το τελευταίο μη παραγεγραμμένο οικονομικό έτος. Έτσι τα ποσά αυτά θα ληφθούν υπόψη στον σχηματισμό του κεφαλαίου προηγούμενων ετών, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί για την μείωση ή κάλυψη τεκμηρίων (σχ. βλ. Υπ. Οικον. 1101725/Α 0012/19-11-2007, Διοικητικές λύσεις έτους 2007 Υπ. Οικονομικών, σελ 228, 243).

Προσοχή: Αν στην πιο πάνω περίπτωση ο έφορος αρνηθεί να παραλάβει την συμπληρωματική δήλωση ή προβάλλει «την απειλή» προστίμου του άρθρου 4 του Ν. 2523/1997 (κώδικας φορολογικών κυρώσεων), (τώρα άρθρο 54 του ΚΦΔ-ν.4174/2013) μην κάνετε πίσω. Επικαλεστείτε ότι η λύση αυτή είναι πάγια θέση της Διοίκησης και ορίζεται σαφώς στην εγκ. ΠΟΛ 1317/2.12.1997, που αφορά την ερμηνεία του πιο πάνω νόμου.

Πίσω ολοταχώς για τα περισσεύματα και καταγραφή τους σε πίνακα:

Πάμε λοιπόν στα προηγούμενα χρόνια και:

- α.** Παίρνουμε τα πραγματικά εισοδήματα που έχουν φορολογηθεί (μισθοί, κέρδη επιχείρησης, ενοίκια, κ.λπ.).
- β.** Παίρνουμε τα τυχόν άλλα έσοδα που τα είχαμε δηλώσει στον Πίνακα 6, κωδικοί 659-660, 431-432 (τόκοι, μερίσματα, κέρδη από πώληση μετοχών, αγροτικές επιδοτήσεις, κέρδη από συμμετοχή σε Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε., κοινοπραξίες, κ.λπ.).
- γ.** Ακόμα παίρνουμε τα χρηματικά ποσά που ορίζει το άρθρο 19 του ΚΦΕ – Ν. 2238/94, δηλαδή αυτά που είχαμε δηλώσει στους κωδικούς 781-782 του Πίνακα 6:

- που προέρχονται από πώληση περιουσιακών στοιχείων (προσοχή μειώνεται η δαπάνη απόκτησής τους που έγινε σε προηγούμενο έτος, και μόνο αν αυτή είχε υπολογισθεί στα εισοδήματα του έτους εκείνου και ο φορολογούμενος επικαλείται ανάλωση κεφαλαίου του έτους αυτού),
 - από εισαγωγή συναλλάγματος, εφόσον δικαιολογείται η απόκτησή τους στην αλλοδαπή,
 - που προέρχονται από δάνεια,
 - που προέρχονται από δωρεές ή γονική παροχή
 - οποιοδήποτε άλλο ποσό το οποίο αποδεδειγμένα έχει εισπραχθεί,
- δ.** Από το σύνολο όλων των παραπάνω εσόδων στα (συνεχόμενα) προηγούμενα χρόνια, προσδιορίζουμε το κεφάλαιο, αφού **αφαιρέσουμε** τις αντίστοιχες δαπάνες των τεκμηρίων **αδιακρίτως και ανεξάρτητα αν ορισμένες απαλλάσσονται και δεν δημιουργούν τεκμήριο.**

(ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ) ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΑΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΧΡΟΝΙΑ (για τους κωδ. 787-788 του Πίνακα 6)								
Οικόν. Έτος	Δηλωθέντα εισοδήματα και άλλα έσοδα			Τεκμήρια (διαβίωσης και απόκτησης)			Δημιουργία κεφαλαίου (περίσσειμα)	
	Ανάλυση	του συζύγου	της συζύγου	Ανάλυση	του συζύγου	της συζύγου	του συζύγου	της συζύγου
2012 (χρήση 2011)	Μισθοί	16.000	14.000	Διαβίωσης αυτοκινήτου	9.000			
	Ενοίκια	-	2.000	Αγορά αυτοκινήτου		10.000		
	Τόκοι (καταθέσεων)	750	750	Εξόφληση δανείου	3.000	3.000		
	Πώληση αυτοκινήτου	4.000	-	-	-	-		
	Σύνολο	20.750	16.750	Σύνολο	12.000	13.000	8.750	3.750
2013 (χρήση 2012)	Μισθοί	17.000	15.000	Διαβίωσης αυτοκινήτου	9000*	7000*		
	Ενοίκια	-	2.500	Δόσεις δανείου	3.500	3.500		
	Γονική παροχή	10.000	5.000	Αγορά ακινήτου	30.000	30.000		
	Δάνειο	20.000	20.000	-	-	-		
	Σύνολο	47.000	42.500	Σύνολο	42.500	40.500	4.500	2.000
Σύνολο κεφαλαίου για μείωση τεκμηρίων στη δήλωση της χρήσης 2013 (οικονομικό έτος 2014)							13.250 ευρώ κωδ.787	5.750 ευρώ κωδ.788

2^ο ΜΕΡΟΣ - ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΜΕ ΧΡΗΣΤΙΚΟΥΣ ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

(Οι πίνακες είναι από το πολύ σημαντικό φετινό οδηγό της
ΠΟΕ-ΔΟΥ, με τίτλο:

(με την ευγενική άδεια της φιλοξενούμε το μέρος που αναφέρεται στον πίνακα 5 της φορολογικής δήλωσης (έντυπο Ε1).

Διοικούσα επιτροπή

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:	Πανταζή Φούλη	ΜΕΛΗ:
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ:	Δερέμπεης Αλέξης	Αθανασάκη Φωτεινή, Καβαθάς Αλέξης,
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:	Βαφειάδης Νίκος	Καραμάνος Χρήστος, Κόλλια Αδάμ-Άννα,
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ:	Μποτζάκης Μανώλης	Διαμαντόπουλος Νίκος, Λιάπης Δημήτριος,
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ:	Παρτσαλός Βασίλης	Παπαδόπουλος Τίμος, Σκούρα Ματούλα,
ΛΟΓΙΣΤΗΣ:		Στούπη Αλεξία, Χαϊλαδέλλης Δημήτρης
ΥΠΕΥΘ. ΔΗΜ. ΣΧΕΣΕΩΝ:	Μπατσίλας Νίκος	

συντάσσεται από εφοριακούς υπαλλήλους

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ: Αντωνόπουλος Δημήτρης, Χατζάκης Γιώργος.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ: Χατζάκης Γιώργος, Βασιλοπούλου Αγλαΐα, Μαυρίδου Χαρίκλεια,
Παναγιωτόπουλος Νίκος, Μπεζαντάκος Τάσος

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ:

▲ **ΕΙΣΟΔΗΜΑ:** Μπαλάσκας Παναγιώτης ▲ **ΦΠΑ:** Τάτσις Βασιλική ▲ **Κ.Β.Σ.:** Σαΐτης Ευθύμιος ▲ **ΚΕΦΑΛΑΙΟ:** Μενούνου Μα-
ρία, Κόλλια Άννα-Αδάμ ▲ **ΕΛΕΓΧΟΣ:** Κουτσουβάς Παναγιώτης ▲ **Μ.Σ.Κ.Κ.-ΠΛΟΙΑ-ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ:** Δόσης Ελευθέριος ▲ **ΤΕ-
ΛΗ & Ε.Φ.:** Παπαδοπούλου Ειρήνη ▲ **ΕΙΣΠΡΑΞΗ & ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΦΟΡΩΝ:** Χατζηπαναγιώτου Εύη ▲ **ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΗΜΕ-
ΡΟΛΟΓΙΟ:** Καραβοκύρης Αντώνης, Σταματοπούλος Δημήτρης ▲ **ΕΡΓΑΤΙΚΑ:** Καρούζος Γιάννης

κείμενα - επιμέλεια:

Φούλη Πανταζή

Πρόεδρος Φορολογικής Επιθεώρησης

www.poedoy.gr

Πως προσδιορίζουμε το εισόδημα

ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

1) Η κύρια ιδιοκατοικούμενη ή μισθωμένη ή δωρεάν παραχωρούμενη κατοικία

Οι ετήσιες τεκμαρτές δαπάνες για την ιδιοκατοικούμενη ή μισθωμένη ή δωρεάν παραχωρούμενη κύρια κατοικία προσδιορίζονται κλιμακωτά με βάση την επιφάνειά της και την περιοχή που βρίσκεται, καθώς επίσης εάν διαθέτει βοηθητικούς χώρους (πάρκινγκ - αποθήκη) και εάν είναι δια-μέρισμα ή μονοκατοικία.

Η κλίμακα προσδιορίζεται ως εξής:

Τετραγωνικά μέτρα	ποσό τεκμηρίου ανά τ.μ.	προσ/μενο κατά 40% ανά τ.μ. για τιμή ζώνης από 2.800 έως 4.999 €	προσ/μένο κατά 70% ανά τ.μ. για τιμή ζώνης από 5.000 και άνω
Μέχρι 80 τ.μ.	40 €	56 €	68,00 €
από 81 τ.μ. μέχρι 120 τ.μ.	65 €	91 €	110,50 €
από 121 τ.μ. μέχρι 200 τ.μ.	110 €	154 €	187,00 €
από 201 τ.μ. μέχρι 300 τ.μ.	200 €	280 €	340,00 €
από 301 τ.μ. και άνω	400 €	560 €	680,00 €

Οι βοηθητικοί χώροι για την κύρια κατοικία, ανεξάρτητα πόσα τετραγωνικά είναι, ορίζεται σε 40 ευρώ ανά τ.μ.

Όταν οι βοηθητικοί χώροι βρίσκονται σε περιοχή που η τιμή ζώνης είναι από 2.800 ευρώ έως 4999 ευρώ προσαυξάνεται κατά 40% και προσδιορίζεται στα 56 ευρώ το τ.μ., ενώ εάν είναι σε περιοχή με τιμή ζώνης πάνω από 5.000 ευρώ το τ.μ. προσαυξάνεται κατά 70% και προσδιορίζεται σε 68 ευρώ το τ.μ.

Όταν η κύρια κατοικία, ιδιοκατοικούμενη ή μισθωμένη ή δωρεάν παραχωρούμενη κύρια κατοικία είναι **ΜΟΝΟΚΑΤΟΙΚΙΑ** όλα τα παραπάνω ποσά προσαυξάνονται **κατά 20%**.

Για τα ακίνητα που βρίσκονται σε περιοχές ΕΚΤΟΣ αντικειμενικού προσδιορισμού αντί για τιμή ζώνης θα λαμβάνεται υπόψη η τιμή εκκίνησης.

Σε περίπτωση συνιδιοκτησίας του ακινήτου, η ετήσια αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης θα υπολογίζεται με βάση τη συνολική επιφάνεια της κατοικίας και συνέχεια θα γίνεται επιμερισμός μεταξύ των συνιδιοκτητών, με βάση τα ποσοστά συνιδιοκτησίας στους.

Η αντικειμενική δαπάνη βαρύνει πάντα αυτόν που χρησιμοποιεί την κατοικία.

Δεν υπολογίζεται η αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης στις περιπτώσεις που έχουμε ΚΕΝΕΣ κατοικίες, θα πρέπει όμως να υποδείξουμε ότι το ακίνητο είναι ΚΕΝΟ. Αυτό μπορεί να αποδειχθεί εάν προσκομίσουμε φωτοαντίγραφα λογαριασμών ΔΕΗ, ύδρευσης, κοινόχρηστων ή άλλο στοιχείο που να αποδεικνύει ότι το ακίνητο είναι κενό για όλο το υπόψη διάστημα.

Αν το ακίνητο μισθώνεται για ορισμένους μήνες μέσα στο έτος τα ετήσια ποσά της αντικειμενικής δαπάνης διαβίωσης θα επιμερίζονται με βάση τους μήνες που διαρκεί η μίσθωση.

Ένδειξη ΚΥΡΙΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑ

Γράψτε τη διεύθυνση της κύριας κατοικίας και τις υπόλοιπες τρεις οδούς που περικλείουν το οικοδομικό τετράγωνο.

Κωδικοί 204-205-206

Γράψτε τον αριθμό παροχής ρεύματος της ΔΕΗ της κύριας κατοικίας σας, είτε είναι ιδιοκατοικούμενη είτε είναι μισθωμένη είτε δωρεάν παραχωρούμενη, της πρώτης δευτερεύουσας και της δεύτερης δευτερεύουσας αντίστοιχα.

▼ ΠΡΟΣΟΧΗ

Εάν δεν αναγράψετε τον αριθμό παροχής ηλεκτρικού ρεύματος η δήλωση ΔΕΝ θα μπορέσει να προχωρήσει στο TAXIS.

Ένδειξη μισθωμένη κατοικία ή δωρεάν παραχωρούμενη

Συμπληρώνεται όταν μισθώνετε κύρια κατοικία ή δευτερεύουσα/ες κατοικία/ες ή σας έχει παραχωρηθεί κύρια ή δευτερεύουσα/ες κατοικία/ες ανεξάρτητα από την επιφάνειά τους.

▼ ΠΡΟΣΟΧΗ

ΔΕΝ συμπληρώνετε όταν πρόκειται για ιδιόκτητες κατοικίες.

Κωδικός 203

Διαγραμμίστε με Χ τη λέξη **ΝΑΙ** εάν μισθώνετε κύρια κατοικία ανεξάρτητα από την επιφάνειά της. Στα στοιχεία του ακινήτου και στην ένδειξη κύρια κατοικία γράψτε τη διεύθυνση της κατοικίας αυτής και τις γύρω οδούς που περικλείουν το τετράγωνο.

Κωδικοί 207-209

Διαγραμμίστε με Χ τη λέξη **ΝΑΙ** εάν μισθώνετε πρώτη δευτερεύουσα ή δευτερεύουσες ή δωρεάν παραχωρούμενες κατοικίες ή σας έχει παραχωρηθεί δωρεάν πρώτη δευτερεύουσα ή δευτερεύουσες κατοικίες, **ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ** των τ.μ. της επιφάνειάς τους.

Κωδικοί 240-241-242

Σημειώνεται με Χ στην ένδειξη **ΝΑΙ** εάν πρόκειται για κύρια ή δευτερεύουσα ή δευτερεύουσες κατοικίες και είναι **μονοκατοικία**.

Μονοκατοικία είναι το κτίσμα που αποτελεί λειτουργικά μία μόνο κατοικία με τους βοηθητικούς χώρους αποθήκες, θέσεις στάθμευσης κτλ.), η οποία μπορεί να είναι σε ένα όροφο ή σε περισσότερους ορόφους (μεζονέτα) και δεν εφάπτεται με άλλο κτίσμα είτε οριζόντια είτε κάθετα. Μονοκατοικίες θεωρούνται επίσης και κτίσματα σε επαφή με άλλα, που ανήκουν όμως σε διαφορετικές κάθετες ιδιοκτησίες και πληρούν κατά τα λοιπά τις παραπάνω προϋποθέσεις.

Οι περιπτώσεις που ακολουθούν **δεν χαρακτηρίζονται μονοκατοικίες**:

α) Διώροφος οικοδομή με ισόγειο κατάστημα και 1ο όροφο κατοικία.

β) Ισόγειο διαμέρισμα που βρίσκεται σε επαφή με άλλο ισόγειο.

γ) Ισόγεια επαγγελματική στέγη που βρίσκεται σε επαφή με άλλη μονοκατοικία.

Τα πιο πάνω ισχύουν ανεξάρτητα αν έχει **συσταθεί** πράξη σύστασης οριζόντιας ιδιοκτησίας.

Ένδειξη ΘΕΣΗ - ΟΡΟΦΟΣ

Γράψτε τον **όροφο** που βρίσκεται η κατοικία π.χ. ισόγειο, 1ος κτλ.

Κωδικός 211-218-225

Γράψτε την **επιφάνεια της κατοικίας**. Στην επιφάνεια αυτή περιλαμβάνεται η επιφάνεια του κύριου χώρου της κατοικίας. Σε περίπτωση μονοκατοικίας επιπλέον λαμβάνεται η τυχόν επιφάνεια των βοηθητικών χώρων του λεβητοστασίου και του κλιμακοστασίου, ανεξάρτητα αν η μονοκατοικία είναι σε περιοχή που ισχύει το αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού της αξίας ή όχι η επιφάνεια των κύριων χώρων της κατοικίας πρέπει να είναι σε ακέραιο αριθμό. Αν υπάρχει δεκαδικό ψηφίο στρογγυλοποιείτε στον αμέσως πλησιέστερο ακέραιο αριθμό π.χ. 96,4 γράψτε 96 ή 97,5 γράψτε 98.

▼ ΠΡΟΣΟΧΗ

Σ' αυτούς τους κωδικούς θα πρέπει να συμπεριλάβετε και τους χώρους που έχετε νομιμοποιήσει μέσα στο έτος 2013 με το Ν. 4178/13.

Κωδικός 212-219-226

Γράψτε **αθροιστικά την επιφάνεια των ιδιόκτητων ή μισθωμένων χώρων του γκαράζ και της αποθήκης** που είναι ανεξάρτητοι π.χ. στο υπόγειο ή στον ακάλυπτο χώρο της ίδιας οικοδομής. Σε περίπτωση δεκαδικών ισχύουν όσα αναφέρονται στον προηγούμενο κωδικό 211 (κύριοι χώροι).

▼ ΠΡΟΣΟΧΗ

Δεν περιλαμβάνονται οι χώροι στάθμευσης στην πυλωτή.

Κωδικός 231-232-233

Γράψτε την επιφάνεια των βοηθητικών χώρων (υπόγεια - πατάρια) που μετατρέψατε σε κύριους χώρους με το Ν. 4178/13 που αντιστοιχούν στην κύρια ή τις δευτερεύουσες κατοικίες, μέσα στο έτος 2013.

Κωδικός 234-235-236 (ΑΝΕΝΕΡΓΟΙ)

Γράψτε την επιφάνεια των βοηθητικών χώρων που αφορούν την κύρια ή και τις δευτερεύουσες κατοικίες που νομιμοποιήσατε με το Ν. 4178/13.

▼ ΠΡΟΣΟΧΗ

Κατά την υποβολή της δήλωσης οι κωδικοί αυτοί είναι ΑΝΕΝΕΡΓΟΙ.

Κωδικός 213-214-220-221-227-228

Γράψτε το **ποσοστό συνιδιοκτησίας** ή το **ποσοστό της δαπάνης του ενοικίου**, σε περίπτωση μισθωμένης κατοικίας, του υπόχρεου ή της συζύγου **μόνο σε ακέραιο ποσοστό**. Δηλαδή τυχόν δεκαδικά στρογγυλοποιούνται στην πλησιέστερη μονάδα Π.χ. 49,5% σε 50% ή 45,2% σε 45%. Αν το ποσοστό συνιδιοκτησίας ή ενοικίου έχει μεταβληθεί από οποιαδήποτε αιτία μέσα στο έτος 2013, στους κωδικούς αυτούς δε θα γραφτεί κανένα ποσοστό αλλά θα επισυνάψετε σημείωμα στο οποίο θα γράψετε το αρχικό ποσοστό συνιδιοκτησίας ή ενοικίου με τον αντίστοιχο χρόνο διάρκειας, καθώς και αυτό που προέκυψε από τη μεταβολή με τον αντίστοιχο χρόνο διάρκειας. Οι κωδικοί αυτοί συμπληρώνονται και στην περίπτωση των μισθωμένων κατοικιών.

Κωδικός 215-222-229

Γράψτε τους μήνες ιδιοκατοίκησης ή μίσθωσης ή δωρεάν παραχώρησης, εάν πρόκειται για μισθωμένη κατοικία, μέσα στο έτος 2013, σε αντίθετη περίπτωση, αν ξεχάσετε να συμπληρώσετε τους μήνες η δήλωση θα έχει πρόβλημα και δεν θα μπορεί να προχωρήσει στο TAXIS και να εκκαθαριστεί.

Κωδικός 216-223-230

Γράψτε την τιμή ζώνης που ισχύει την 1-1-2013 και όταν η τιμή ζώνης είναι πάνω από 2.800 ευρώ, για το ακίνητο που συμπληρώνεται στις προηγούμενες ενδείξεις.

Ποια κατοικία λαμβάνεται σαν

πρώτη ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑ

- ▶ Αν υπάρχει **δευτερεύουσα μη εξοχική κατοικία** και επιπλέον **μία ή περισσότερες εξοχικές δευτερεύουσες κατοικίες**, ως πρώτη δευτερεύουσα κατοικία λαμβάνεται η **ΜΗ** εξοχική και η άλλη ή οι άλλες εξοχικές δευτερεύουσες κατοικίες θεωρούνται λοιπές δευτερεύουσες.
- ▶ Αν υπάρχουν **περισσότερες δευτερεύουσες μη εξοχικές κατοικίες**, η μία απ' αυτές αποτελεί την πρώτη δευτερεύουσα κατοικία και η άλλη ή οι άλλες αποτελούν τις λοιπές δευτερεύουσες.
- ▶ Αν **δύο ή περισσότερα διαμερίσματα του ίδιου ή διαφορετικού ορόφου**, που συνορεύουν, έχουν **συνεννωθεί λειτουργικά**, χωρίς τη σύσταση συμβολαιογραφικού εγγράφου για τη συνένωσή τους, το άθροισμα των επιφανειών τους θεωρείται **ως μία κατοικία**, κύρια ή δευτερεύουσα, αντίστοιχα, ανάλογα με τη χρήση τους.

Όταν κάποια από τις πιο πάνω κατοικίες βρίσκεται σε περιοχή εκτός αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας ακινήτων, τότε στα στοιχεία του ακινήτου θα γραφεί ο νομός και ο δήμος που υπάγεται το ακίνητο.

▼ ΠΡΟΣΟΧΗ

Για τις εξοχικές κατοικίες ΔΕΝ ισχύει πλέον ο περιορισμός της αντικειμενικής δαπάνης διαβίωσης σε 3 μήνες το έτος. Επίσης οι ΚΕΝΕΣ κατοικίες δεν συμπληρώνονται στον πίνακα 5 στο έντυπο Ε1 αλλά στο έντυπο Ε2 και θα πρέπει να αποδεικνύεται σε περίπτωση ελέγχου ότι είναι κενά.

Κωδικός 707-708

Γράψτε το **ακαθάριστο ποσό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης των λοιπών δευτερευουσών κατοικιών σας** πέραν της 1ης και της 2ης δευτερεύουσας.

▼ ΠΡΟΣΟΧΗ

Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη, που προσδιορίζεται με βάση τα m2 μιας ή περισσότερων ιδιοκατοικούμενων ή μισθωμένων δευτερευουσών κατοικιών, καθώς και των βοηθητικών χώρων αυτών ΜΕΙΩΝΕΤΑΙ ΣΤΟ 1/2 της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης, δηλαδή στο 50%.

Επισημαίνεται ότι, οι κωδικοί αυτοί συμπληρώνονται μόνο αν ο φορολογούμενος, η σύζυγος και τα πρόσωπα που συνοικούν και τους βαρύνουν έχουν στην κατοχή ή κυριότητά τους περισσότερες από μία δευτερεύουσες εξοχικές ή μη κατοικίες.

Στην περίπτωση που οι δευτερεύουσες κατοικίες, εξοχικές ή μη, είναι περισσότερες από μια και επομένως δεν μπορούν να συμπεριληφθούν στον πίνακα που παρατίθεται πάνω από τους κωδικούς αριθμούς 707-708, θα συνυποβάλλεται χειρόγραφη κατάσταση με πίνακα, με όμοια γραμμογράφηση με αυτή του εντύπου Ε1, στην οποία θα καταχωρούνται οι επιπλέον κατοικίες.

Η εξοχική κατοικία γράφεται ως δευτερεύουσα, και δεν αναγράφουμε φέτος τουλάχιστον 3 μήνες όπως τα προηγούμενα χρόνια, γιατί υπολογίζεται τεκμήριο για όλο το έτος 2013 έστω εάν η επιφάνειά της είναι και ένα (1) τ.μ.

▼ ΠΡΟΣΟΧΗ

Οι νομιμοποιήσεις ημιυπαίθριων χώρων με το Ν. 3843/10 και οι αυθαίρετες κατασκευές και οι αλλαγές χρήσεων με του Ν. 3843/10 και Ν. 4178/13 θα πρέπει να συμπεριληφθούν στους κωδικούς 231-232-233.

Παράδειγμα:

Φορολογούμενος που μένει σε ιδιόκτητο διαμέρισμα 180 τ.μ. στου Παπάγου (τιμή ζώνης 2500 τ.μ.) με πάρκινγκ 15 τ.μ. και αποθήκη 20 τ.μ.

Υπολογισμός ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης κύριας κατοικίας

τα πρώτα 80 τ.μ.	$80 \times 40 = 3.200 \text{ €}$
τα επόμενα 40 τ.μ. (81 τ.μ. μέχρι 120 τ.μ.)	$40 \times 65 = 2.600 \text{ €}$
και τα λοιπά 60 τ.μ. (121 τ.μ. μέχρι 200 τ.μ.)	$60 \times 110 = 6.600 \text{ €}$
ΣΥΝΟΛΟ κύριας κατοικίας	12.400€

Υπολογισμός ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης βοηθητικών χώρων

Πάρκινγκ	15 τ.μ.
Αποθήκη	20 τ.μ.
ΣΥΝΟΛΟ	$35 \times 40 = 1.400 \text{ €}$

Συνολική ετήσια τεκμαρτή δαπάνη $12.400 + 1.400 = 13.800 \text{ €}$

Παράδειγμα:

Φορολογούμενος που μένει σε μονοκατοικία με επιφάνεια 120 τ.μ. και 20 τ.μ. γκαράζ που βρίσκεται στο Ψυχικό με τιμή ζώνης 3.000 τ.μ.

Υπολογισμός ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης μονοκατοικίας

τα πρώτα 80 τ.μ.	$80 \times 56 = 4.480 \text{ €}$
τα επόμενα 40 τ.μ. (81 τ.μ. έως 120 τ.μ.)	$40 \times 91 = 3.640 \text{ €}$
ΣΥΝΟΛΟ κύριας κατοικίας	8.120 €

Υπολογισμός ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης βοηθητικών χώρων

$20 \text{ τ.μ.} \times 56 = 1.120 \text{ €}$

Συνολική ετήσια τεκμαρτή δαπάνη $8.120 + 1.120 = 9.240 \text{ €} \times 20\%$ (επειδή είναι μονοκατοικία)
Συνολικό = 11.088 €

2. Η δευτερεύουσα ιδιοκατοικούμενη ή μισθωμένη ή δωρεάν παραχωρούμενη κατοικία

Οι ετήσιες τεκμαρτές δαπάνες για δευτερεύουσα ιδιοκατοικούμενη ή μισθωμένη ή δωρεάν παραχωρούμενη κατοικία προσδιορίζονται κλιμακωτά με βάση την επιφάνειά της και την περιοχή που βρίσκεται, καθώς επίσης εάν διαθέτει βοηθητικούς χώρους (πάρκινγκ - αποθήκη) και εάν είναι διαμέρισμα ή μονοκατοικία.

Λαμβάνεται το ήμισυ (50%) της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης διαβίωσης που προκύπτει όταν έχουν κύρια κατοικία με τους βοηθητικούς της χώρους.

Η κλίμακα προσδιορίζεται ως εξής:

Τετραγωνικά μέτρα	ποσό τεκμηρίου ανά τ.μ.	προσ/μενο κατά 40% ανά τ.μ. για τιμή ζώνης από 2.800 έως 4.999 €	προσ/μένο κατά 70% ανά τ.μ. για τιμή ζώνης από 5.000 και άνω
Μέχρι 80 τ.μ.	20,00 €	28,00 €	34,00 €
από 81 τ.μ. μέχρι 120 τ.μ.	32,50 €	45,50 €	55,25 €
από 121 τ.μ. μέχρι 200 τ.μ.	55,00 €	78,40 €	93,50 €
από 201 τ.μ. μέχρι 300 τ.μ.	100,00 €	140,00 €	170,00 €
από 301 τ.μ. και άνω	200,00 €	280,00 €	340,00 €

Οι βοηθητικοί χώροι για την δευτερεύουσα κατοικία, ανεξάρτητα πόσα τετραγωνικά είναι, ορίζεται σε 20 ευρώ ανά τ.μ.

Όταν οι βοηθητικοί χώροι βρίσκονται σε περιοχή που η τιμή ζώνης είναι από 2.800 ευρώ έως 4.999 ευ-

ρώ προσαυξάνεται κατά 40% και προσδιορίζεται ανά 28 ευρώ το τ.μ., ενώ αν είναι σε περιοχή με τιμή ζώνης πάνω από 5000 ευρώ προσαυξάνεται κατά 70% και προσδιορίζεται σε 34 ευρώ το τ.μ.

Δεν υπολογίζεται αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης για δευτερεύουσες κατοικίες που μισθώνουν **ΜΟΝΙΜΟΙ κάτοικοι εξωτερικού** για τουριστικούς λόγους.

▼ ΠΡΟΣΟΧΗ

Τα παιδιά που φιλοξενούνται από τους γονείς, στο σπίτι των γονιών τους, όπως επίσης και οι γονείς που φιλοξενούνται στα σπίτια των παιδιών τους **ΔΕΝ** επιβαρύνονται με την αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης της οικίας που διαμένουν η οποία βαρύνει τους γονείς ή τα παιδιά αντίστοιχα που ιδιοκατοικούν. Η φιλοξενία δεν αφορά την δωρεάν παραχώρηση.

▼ ΠΡΟΣΟΧΗ

Η φιλοξενία δηλώνεται στον πίνακα 6 σημειώνοντας Χ στην ένδειξη **ΝΑΙ** και στον κωδικό 092 ενώ η δωρεάν παραχώρηση δηλώνεται στο Ε2 του παραχωρητή και στο Ε1 αυτού που κάνει τη χρήση του ακινήτου.

Παράδειγμα

1. Πατέρας δίνει με δωρεάν παραχώρηση ένα διαμέρισμα στην κόρη του για να μείνει με την οικογένειά της. Ο πατέρας θα δηλώσει στο Ε2 την δωρεάν παραχώρηση και η κόρη στο Ε1 στον πίνακα 5 και θα έχει την ετήσια αντικειμενική δαπάνη.
2. Στο πατρικό σπίτι που μένει ο πατέρας, μένουν μαζί του η κόρη του με την οικογένειά της. Η κόρη στη δική της φορολογική δήλωση Ε1 θα συμπληρώσει τον πίνακα 6 και στον κωδικό 092 και τα πλήρη στοιχεία του πατέρα (ονοματεπώνυμο και ΑΦΜ) καθώς και τα m² του σπιτιού και τους μήνες που μένει με τον πατέρα της (φιλοξενία) και ο πατέρας θα δηλώσει στον πίνακα 5 τα στοιχεία της ιδιοκατοικούμενης κατοικίας. Σε αυτή την περίπτωση την ετήσια αντικειμενική δαπάνη την επιβαρύνεται ο πατέρας.

▼ ΠΡΟΣΟΧΗ

Δωρεάν παραχώρηση από γονείς σε παιδιά και αντίστροφα από παιδιά σε γονείς αφορά **ΜΟΝΟ** την πρώτη κύρια κατοικία και όχι δευτερεύουσες και εξοχικές κατοικίες.

ΓΙΑ ΕΠΙΒΑΤΙΚΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ Ι.Χ.-Μ.Χ. (οικογένειας, ατομικής-εταιρικής επιχ/σης, κοινωνιών και κοινοπραξιών)

Για **επιβατικά Ι.Χ. αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης, τύπου jeep ή μικτής χρήσης**, η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη ενεργοποιείται με τον **κυβισμό του αυτοκινήτου** και το **έτος κυκλοφορίας του**.

Η αντικειμενική δαπάνη προσδιορίζεται ως εξής:

1. Για αυτοκίνητα **μέχρι και 1200 κ.ε.** σε **4.000 €**.
2. Για αυτοκίνητα **από 1201 έως 2000 κ.ε.** προστίθενται **600€** ανά 100 κ.ε.
3. Για αυτοκίνητα **από 2001 έως 3000 κ.ε.** προστίθενται **900€** ανά 100 κ.ε. και
4. Για αυτοκίνητα **από 3001 κ.ε. και άνω** προστίθενται **1.200€** ανά 100 κ.ε.

Το τεκμήριο **μειώνεται ανάλογα με την παλαιότητα του αυτοκινήτου** η οποία υπολογίζεται από το έτος της **1ης κυκλοφορίας** του στην Ελλάδα **κατά 30%** για χρονικό διάστημα από **5 μέχρι 10 χρόνια** και **κατά 50%** για χρονικό διάστημα **πάνω από 10 χρόνια**.

Αν ο κυβισμός του αυτοκινήτου δεν καταλήγει σε πλήρη εκατοντάδα (π.χ. 1340-1490-3420 κ.λπ.) τότε γίνεται **στρογγυλοποίηση προς την πλησιέστερη εκατοντάδα** (μέχρι 50 κ.ε. προς την αμέσως προηγούμενη και πάνω από 50 κ.ε. προς την αμέσως επόμενη).

Δεν εφαρμόζεται τεκμήριο για Ε.Ι.Χ. που διαθέτουν **πιστοποιητικό αυθεντικότητας** καθώς επίσης και για επιβατικά Ι.Χ. **ειδικά διασκευασμένα για κινητικά ανάπηρους** με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 67% και άνω.

Το τεκμήριο της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης όταν το αυτοκίνητο ανήκει σε περισσότερο από έναν ιδιοκτήτες επιμερίζεται κατά το ποσοστό του κάθε συγκύριου.

Σε περίπτωση που το αυτοκίνητο ανήκει σε ανήλικο το τεκμήριο βαρύνει τον γονέα που έχει τη γονική μέριμνα.

Στις **εταιρείες** που έχουν στην κυριότητά τους Ε.Ι.Χ. το τεκμήριο αντικειμενικής δαπάνης διαβίωσης

υπολογίζεται και βαρύνει:

- 1) Για την **Α.Ε.**, στους προέδρους, τους διευθύνοντες συμβούλους, τους εντεταλμένους συμβούλους και διοικητές.
- 2) Για την **Ε.Π.Ε.**, στον διαχειριστή, στους εταίρους, εφόσον κανείς από τους διαχειριστές δεν είναι και εταίρος.
- 3) Για **κοινοπραξία**, στα φυσικά της μέλη.
- 4) Για την **κοινωνία**, στους κοινωνούς.
- 5) Για **Αστική εταιρεία**, στα μέλη της.
- 6) Για **Ε.Ε.** εταιρεία, ΜΟΝΟ στους ομόρρυθμους εταίρους.
- 7) Για **Ο.Ε.** εταιρεία, στους εταίρους που συμμετέχουν.

Δεν προβλέπονται πλέον μειώσεις για τα αυτοκίνητα που **αγοράζονται από τον ΟΔΔΥ**, για αυτοκίνητα που **εισάγονται με μειωμένους δασμούς, φόρους ή τέλη λόγω μετοικεσίας** καθώς επίσης και για αυτοκίνητα ΕΙΧ που ανήκουν σε φορολογούμενο τα οποία τα έχει στην κατοχή του **πάνω από 10 χρόνια** και είναι **πάνω από 60 χρονών** και αποκτά εισόδημα αποκλειστικά από συντάξεις ή από ιδιοκατοίκηση.

Στις περιπτώσεις ενοικίασης ή χρηματοδοτικής μίσθωσης αυτοκινήτων ΕΙΧ ή μεικτής χρήσης ή αυτοκινήτων τύπου jeep ΙΧ η ετήσια αντικειμενική δαπάνη βαρύνει τον μισθωτή για το χρόνο που τα χρησιμοποιεί.

Κωδικός 840-843

Γράφονται τα **ΑΦΜ** αυτού που έχει στην κατοχή του ή στην κυριότητά του **το αυτοκίνητο ή το jeep**, είτε πρόκειται για πλήρη κυριότητα είτε πρόκειται για συγκυριότητα, στις προηγούμενες δηλώσεις γράφαμε το ονοματεπώνυμο του ιδιοκτήτη του ΕΙΧ.

Κωδικός 750-753, 703-706, 761-764, 771-774, 775-778

Γράφονται τα υπόλοιπα στοιχεία που αφορούν το αυτοκίνητο ή το jeep **ο αριθμός του, τα κυβικά εκατοστά** όπως γράφονται πάνω στην άδεια, **οι μήνες κυριότητας μέσα στο έτος φορολογίας** και όχι ο συνολικός χρόνος κατοχής του Ε.Ι.Χ, το **ποσοστό συνιδιοκτησίας** και το **έτος της πρώτης κυκλοφορίας**.

Κωδικός 851-858

Γράψτε τα ποσά της **ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης** των επιβατικών ή **μικτής χρήσης** ή τύπου JEEP αυτοκινήτων σας ιδιωτικής χρήσης, αφού προηγουμένως γράψετε τις άλλες πληροφορίες που ζητάει ο πίνακας. Στις περιπτώσεις ενοικίασης ή χρηματοδοτικής μίσθωσης αυτοκινήτων επιβατικών ή μικτής χρήσης ή αυτοκινήτων τύπου JEEP ιδιωτικής χρήσης, η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη, που αντιστοιχεί στο χρόνο χρησιμοποίησης αυτών, βαρύνει το μισθωτή τους.

Τα παραπάνω εφαρμόζονται ανάλογα και στην περίπτωση που ο υπόχρεος ή η σύζυγος βαρύνονται με τεκμαρτή δαπάνη αυτοκινήτων εταιρειών.

Για εκείνο ή εκείνα τα αυτοκίνητα που **δεν εφαρμόζεται το τεκμήριο δεν θα συμπληρώνονται οι κωδικοί 851-858** θα συμπληρώνονται μόνο τα υπόλοιπα στοιχεία της ένδειξης του πίνακα 5 (ΑΦΜ του κυρίου ή κατόχου, στοιχεία κυκλοφορίας αυτοκινήτου κ.λπ.).

Στην περίπτωση που το σύνολο των αυτοκινήτων της οικογένειάς σας είναι περισσότερα από τέσσερα, θα συμπληρώσετε κατάσταση με την ίδια γραμμογράφηση με εκείνη της ένδειξης του πίνακα 5 της δήλωσης και θα γράψετε σε αυτήν κάθε ένα από το τέταρτο και επόμενα αυτοκίνητα (και τις πληροφορίες που ζητούνται γι αυτά) που δεν έχει γραφτεί στις τρεις πρώτες σειρές στον πίνακα 5 της δήλωσης (στην ένδειξη αυτού) και το σύνολο αυτής της δαπάνης των αυτοκινήτων της κατάστασης αυτής, θα αναγραφεί στην τέταρτη σειρά των κωδικών 857-858 και προ αυτού θα αναγραφεί η ένδειξη **“ως συνημμένη κατάσταση”**.

Για την τεκμαρτή δαπάνη που σας βαρύνει από τα **αυτοκίνητα εταιρίας ή εταιριών ή κοινωνιών ή κοινοπραξιών** που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα, θα συμπληρώνεται ανάλογη κατάσταση, στην οποία θα αναλύεται η τεκμαρτή δαπάνη από τα αυτοκίνητα της εταιρίας, η ιδιότητα των εταίρων (ομόρρυθμος, διαχειριστής Ε.Π.Ε., κτλ.), το ποσοστό συμμετοχής των ομόρρυθμων εταίρων, κτλ.

Επίσης, για την τεκμαρτή δαπάνη που σας βαρύνει από τα αυτοκίνητα **εταιρίας της οποίας όλα τα μέλη είναι νομικά πρόσωπα, λόγω της συμμετοχής σας σε νομικό πρόσωπο που είναι μέλος της**, θα συμπληρώνεται ανάλογη κατάσταση στην οποία εκτός των παραπάνω, θα αναλύεται και η τεκμαρτή δαπάνη της εταιρίας της οποίας είστε μέλος λόγω της συμμετοχής της στην άλλη εταιρία, καθώς και της

δαπάνης που βαρύνει εσάς. Το ποσό της τεκμαρτής δαπάνης που σας αντιστοιχεί θα μεταφερθεί στους κωδικούς 851-858, κατά περίπτωση, με αναφορά στις οικείες στήλες “ως συνημμένη κατάσταση Νο 1” ή “ως συνημμένη κατάσταση Νο 2” κ.τ.λ. κατά περίπτωση.

Ανάλογη κατάσταση θα συμπληρώνεται για τη δαπάνη που σας βαρύνει από τα αυτοκίνητα από τις **ατομικές επιχειρήσεις, τις επιχειρήσεις ενοικίασης αυτοκινήτων, τις επιχειρήσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης αυτοκινήτων.**

Για τις **ανώνυμες εταιρίες** θα συμπληρώσετε όμοια κατάσταση αν έχετε την ιδιότητα του **Προέδρου των διοικητικών συμβουλίων** τους ή του **Διοικητή** αυτών ή είστε **εντεταλμένος ή διευθύνων σύμβουλος** τους.

Για τον υπολογισμό του χρονικού διαστήματος που απαιτείται προκειμένου να γίνει η **μείωση της τεκμαρτής δαπάνης** επιβατικού ή μεικτής χρήσης ή τύπου JEEP αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης **λόγω παλαιότητας, ως πρώτος χρόνος θεωρείται αυτός που το αυτοκίνητο τέθηκε για πρώτη φορά στην Ελλάδα σε κυκλοφορία** εκτός από τα ΕΙΧ που έχουν εισαχθεί στην Ελλάδα από τις χώρες της ΕΕ (N 4254/14) που 1ο έτος κυκλοφορίας είναι αυτό της χώρας της Ε.Ε. που πρωτοκυκλοφόρησε εκεί. Προκειμένου π.χ για το οικονομικό έτος 2014 (χρήση 2013) για τον υπολογισμό της μείωσης 30% λόγω παλαιότητας πενταετίας, θα ληφθεί υπόψη το 2008 (χρήση) ως πρώτο έτος, ανεξάρτητα αν το αυτοκίνητο κυκλοφόρησε στην αρχή ή στο τέλος του χρόνου αυτού.

Η μείωση αυτή υπολογίζεται κατά ποσοστό:

30% για παλαιότητα από 5 μέχρι 10 χρόνια

50% για παλαιότητα πάνω από 10 χρόνια

Για **αλλοδαπά νομικά πρόσωπα** που δεν έχουν εγκαταστάσεις στην Ελλάδα αλλά υποχρεούνται σε υποβολή φορολογικής δήλωσης, καθώς και **αλλοδαπές επιχειρήσεις** που δεν υπάγονται στις διατάξεις ν. 89/67, ν. 378/68, ν. 27/75 άρθρο 25 το ποσό της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης διαβίωσης που προκύπτει από την κατοχή αυτοκινήτων ιδιοκτησίας του αλλοδαπού νομικού προσώπου εγκατεστημένου στην Ελλάδα με οποιονδήποτε τρόπο (κατοχή γραφείου - υποκαταστήματος κ.λπ.) **βαρύνει το πρόσωπο που εκπροσωπεί στην Ελλάδα το αλλοδαπό νομικό πρόσωπο.**

ΠΟΤΕ ΔΕΝ ΕΧΟΥΜΕ ΤΕΚΜΗΡΙΟ Ε.Ι.Χ.

■ Για Ε.Ι.Χ. που είναι **διασκευασμένα** ειδικά για πρόσωπα που παρουσιάζουν **κινητικές αναπηρίες ή υπερβαίνει η αναπηρία το 67%**. Για να εξαιρεθεί ένα τέτοιο Ε.Ι.Χ. από το τεκμήριο διαβίωσης θα πρέπει να υπάρχει **άδεια από την αρμόδια αρχή** ότι έχει διασκευαστεί γι' αυτό το σκοπό, δηλαδή την μεταφορά του ίδιου του φορολογούμενου μαζί με τα αντικείμενα που είναι απαραίτητα για την μετακίνησή του. Δεν έχουν απαλλαγή αυτοκίνητα που έχουν στην κατοχή τους ανάπηροι από νοητική καθυστέρηση ή ψυχική πάθηση.

■ Αν το αυτοκίνητο **καταστράφηκε ολοσχερώς ή τέθηκε σε ακινησία τον προηγούμενο χρόνο** δεν υπολογίζεται τεκμήριο συντήρησης και κυκλοφορίας από το διάστημα που έγινε το συμβάν και μετά. Για να ισχύει αυτό πρέπει εκτός των άλλων **να παραδοθούν η άδεια κυκλοφορίας και οι πινακίδες του.**

Σε περίπτωση που η αγορά, η πώληση κ.λπ. είναι μεγαλύτερη των 15 ημερών υπολογίζεται ολόκληρος μήνας.

Η ακινησία του αυτοκινήτου (κατάθεση άδειας και πινακίδων κυκλοφορίας) αποδεικνύεται από την υποβολή, μαζί με τη δήλωση, βεβαίωσης της αρμόδιας Δ.Ο.Υ.

■ Τα τεκμήρια των δαπανών συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικών αυτοκινήτων **ΔΕΝ εφαρμόζονται επίσης για όλα τα αυτοκίνητα που ανήκουν σε επιχειρήσεις μεταπώλησης αυτοκινήτων**, οι οποίες έχουν υπαχθεί στο ειδικό καθεστώς φορολογίας του άρθρου 45 Ν. 2859/2000 περί ΦΠΑ αλλά **για μόνο ένα (1) αυτοκίνητο**, αυτό που έχει την **μεγαλύτερη τεκμαρτή δαπάνη.**

■ Για Ε.Ι.Χ. που διαθέτουν **πιστοποιητικό αυθεντικότητας** το οποίο εκδίδεται από διεθνή ή ελληνικό φορέα που έχει αρμοδιότητα να εκδίδει τέτοιο πιστοποιητικό.

■ Προκειμένου για **επιχειρήσεις ενοικίασης αυτοκινήτων ή σχολές οδηγών** που χρησιμοποιούν για το αντικείμενο των εργασιών τους **περισσότερα από ένα επιβατικά ΙΧ αυτοκίνητα**, για τον προσδιορισμό της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης, λαμβάνεται υπόψη **μόνο ένα (1) αυτοκίνητο**, αυτό που έχει την **μεγαλύτερη τεκμαρτή δαπάνη.**

■ Οι επιχειρήσεις **γραφεία τελετών** που χρησιμοποιούν τα ειδικά **διασκευασμένα αυτοκίνητα** για τις ανάγκες της άσκησης του επαγγέλματός τους (νεκροφόρες), παρότι για την καταβολή των τελών κυκλοφορίας χαρακτηρίζονται σαν ΕΙΧ, **δεν θα υπολογίσουν γι' αυτά αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης.**

■ Στις περιπτώσεις που έχουμε **ενοικίαση** αυτοκινήτου ή **χρηματοδοτική μίσθωση αυτοκινήτου ΕΙΧ ή μικτής χρήσης ΕΙΧ**, η ετήσια αντικειμενική δαπάνη **βαρύνει το μισθωτή τους** για το χρόνο που το χρησιμοποιούν.

■ Για ΕΙΧ αναπήρου που απαλλάσσεται από τα τέλη κυκλοφορίας.

Στα υβριδικά ΕΙΧ υπολογίζουμε αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης, δηλαδή ΔΕΝ απαλλάσσονται.

ΕΤΗΣΙΑ ΤΕΚΜΑΡΤΗ ΔΑΠΑΝΗ ΟΙΚΟΝ. ΕΤΟΥΣ 2014

ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ **ΚΥΒΙΚΑ ΕΚΑΤΟΣΤΑ** ΚΑΙ ΤΑ **ΕΤΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ**

Ε.Ι.Χ. ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ κ.λπ.

ΚΥΒΙΚΑ ΕΚΑΤΟΣΤΑ	2009-2013	2004-2008	2003 και πριν
	ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ 5 ΧΡΟΝΙΑ	ΑΠΟ 5 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ 10 ΧΡΟΝΙΑ	ΠΑΝΩ ΑΠΟ 10 ΧΡΟΝΙΑ
1000	4.000	2.800	2.000
1200	4.000	2.800	2.000
1300	4.600	3.220	2.300
1400	5.200	3.640	2.600
1500	5.800	4.060	2.900
1600	6.400	4.480	3.200
1700	7.000	4.900	3.500
1800	7.600	5.320	3.800
1900	8.200	5.740	4.100
2000	8.800	6.160	4.400
2100	9.700	6.790	4.850
2200	10.600	7.420	5.300
2300	11.500	8.050	5.750
2400	12.400	8.680	6.200
2500	13.300	9.310	6.650
2600	14.200	9.940	7.100
2700	15.100	10.570	7.550
2800	16.000	11.200	8.000
2900	16.900	11.830	8.450
3000	17.800	12.460	8.900
3100	19.000	13.300	9.500
3200	20.200	14.140	10.100
3300	21.400	14.980	10.700
3400	22.600	15.820	11.300
3500	23.800	16.660	11.900

- ▲ Όταν μέσα στο **έτος 2013** αγοράστηκε ή πωλήθηκε αυτοκίνητο το τεκμήριο της αντικειμενικής δαπάνης κυκλοφορίας του θα υπολογιστεί για **όσα δωδέκατα αντιστοιχούν στους μήνες που το είχατε στην κατοχή σας.**
- ▲ Όταν το διάστημα κατοχής του αυτοκινήτου είναι **μεγαλύτερο από 15 ημέρες** υπολογίζεται **ολόκληρος μήνας.**
- ▲ Όταν το αυτοκίνητο βρίσκεται σε **ακινησία** ή έχει **καταστραφεί ολοκληρωτικά** η αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης θα υπολογιστεί για **όσα δωδέκατα αντιστοιχούν οι μήνες κυκλοφορίας του.**
- ▲ Όταν το ΕΙΧ ανήκει σε **ατομική επιχείρηση** και το **χρησιμοποιεί ο ιδιοκτήτης** τότε υπολογίζονται οι αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης **όπως και για όλα τα άλλα αυτοκίνητα.**

ΓΙΑ ΣΚΑΦΗ ΚΑΙ ΠΛΟΙΑ ΑΝΑΨΥΧΗΣ Ι.Χ. (οικογένειας κ.τ.λ.)

Για την ετήσια αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης σε ότι αφορά τα **σκάφη αναψυχής** τα διακρίνουμε σε **δύο κατηγορίες**:

1. Τα **μηχανοκίνητα** σκάφη **ανοιχτού τύπου** (χωρίς χώρο ενδιάιτησης), ταχύπλοα και μη, ολικού μήκους **μέχρι 5 μέτρα**.
2. **Μηχανοκίνητα ή ιστιοφόρα ή μικτά σκάφη** με χώρο ενδιάιτησης.

ΔΕΝ εφαρμόζεται ετήσια αντικειμενική δαπάνη για **επαγγελματικά σκάφη** (εφόσον πληρούν βέβαια όλες τις προϋποθέσεις - των επαγγελματικών).

Επαγγελματικό σκάφος είναι το πλοίο αναψυχής που μπορεί να μεταφέρει μέχρι και 49 (σαράντα εννέα) επιβάτες, το οποίο διαθέτει χώρους ενδιάιτησης, πέραν των χώρων του πληρώματος, και χρησιμοποιείται αποκλειστικά για ταξίδια αναψυχής και περιηγήσεις.

Επίσης **ΔΕΝ εφαρμόζεται ετήσια τεκμαρτή δαπάνη** και για **σκάφη αναψυχής Ι.Χ.** τα οποία ανήκουν σε **ΜΟΝΙΜΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ**.

Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη υπολογίζεται με βάση τα **ασφάλιστρα**, το **κόστος τελών ελλιμενισμού**, το **κόστος των καυσίμων**, το **κόστος συντήρησης** και **πρακτόρευσης**. Μειώνεται δε ανάλογα με την παλαιότητα του η οποία υπολογίζεται με το έτος 1ης κυκλοφορίας στην Ελλάδα. Η ετήσια τεκμαρτή αντικειμενική δαπάνη **μειώνεται** ανάλογα με την **παλαιότητα** του σκάφους η οποία υπολογίζεται από το έτος της 1ης κυκλοφορίας του στην Ελλάδα για χρονικό διάστημα **από 5 έως 10 χρόνια κατά 15%** και διάστημα **από 10 χρόνια και πάνω 30%**.

▼ ΠΡΟΣΟΧΗ

Για τα σκάφη που δεν εφαρμόζεται η ετήσια αντικειμενική δαπάνη δεν συμπληρώνονται οι κωδικοί 711-714 αλλά απλώς συμπληρώνονται τα υπόλοιπα στοιχεία των ενδείξεων 1δ του πίνακα 5 (ΑΦΜ του κυρίου ή του κατόχου, αριθμός και λιμάνι νηολογίου κ.λπ.)

Για την **1η κατηγορία** η ετήσια αντικειμενική δαπάνη διαμορφώνεται ως εξής:

ΜΗΚΟΣ ΣΚΑΦΟΥΣ	ΠΟΣΟ ΤΕΚΜΗΡΙΟΥ	ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΑΠΟ 5 ΕΩΣ 10 ΧΡΟΝΙΑ	ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΠΑΝΩ ΑΠΟ 10 ΧΡΟΝΙΑ
μέχρι και 5 μέτρα	4.000 €	3.400 €	2.800 €
πάνω από 5 μέτρα	+2.000 το μέτρο		

ΜΗΚΟΣ ΣΚΑΦΟΥΣ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ
4 μέτρα	4.000
5 μέτρα	4.000
6 μέτρα	6.000
7 μέτρα	8.000
8 μέτρα	10.000
9 μέτρα	12.000
10 μέτρα	14.000

Για την **2η κατηγορία** η ετήσια αντικειμενική δαπάνη διαμορφώνεται ως εξής:

ΜΗΚΟΣ ΣΚΑΦΟΥΣ	ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΑΝΑ ΜΕΤΡΟ	ΠΟΣΟ ΤΕΚΜΗΡΙΟΥ	ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΑΠΟ 5 ΕΩΣ 10 ΧΡΟΝΙΑ	ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΠΑΝΩ ΑΠΟ 10 ΧΡΟΝΙΑ
μέχρι 7 μέτρα	—	12.000 €	10.200 €	8.400 €
πάνω από 7 μέτρα και μέχρι 10 μέτρα	3.000 €		12.750 €	10.500 €
πάνω από 10 μέτρα και μέχρι 12 μέτρα	7.500 €		19.125 €	15.750 €
πάνω από 12 μέτρα και μέχρι 15 μέτρα	15.000 €		31.875 €	26.250 €
πάνω από 15 μέτρα και μέχρι 18 μέτρα	22.500 €		51.000 €	42.000 €
πάνω από 18 μέτρα και μέχρι 22 μέτρα	30.000 €		76.500 €	63.000 €
από 22 μέτρα και πάνω	50.000 €		119.000 €	98.000 €

Τα ποσά του παραπάνω πίνακα **ΜΕΙΩΝΟΝΤΑΙ κατά 50%** για τα ιστιοφόρα σκάφη και τα πλοία αναψυχής που έχουν **κατασκευαστεί ή κατασκευάζονται στην Ελλάδα ΕΞ ΟΛΟΚΛΗΡΟΥ από ξύλο** και χαρακτηρίζονται τύπου «τρεχαντήρι», «βαρκαλάς», «πέραμα», «τσερνίκι» και «λίμπερτυ», που προέρχονται από την ελληνική παράδοση.

Το μήκος του σκάφους το υπολογίζουμε **μετρώντας την απόσταση από την πρύμνη έως την πλώρη**, στα πιο απομακρυσμένα σημεία τους. Όταν το μήκος, μετά την μέτρηση, ΔΕΝ είναι ακέραιος αριθμός μέτρων, μεταφέρουμε στον αμέσως επόμενο ακέραιο αριθμό μέτρων.

Αναγνωρίζεται πλέον η ακινησία και για τα σκάφη αναψυχής Ι.Χ. Για να αποδειχθεί η ακινησία του σκάφους πρέπει να υποβληθεί, με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος, **βεβαίωση από την αρμόδια λιμενική αρχή** για το ακριβές χρονικό διάστημα (χρόνος έναρξης και λήξης ακινησίας ή συνέχιση της ακινησίας κατά την 31η Δεκεμβρίου του έτους), που θα προκύπτει από τις αντίστοιχες καταχωρήσεις σε σχετικό βιβλίο που τηρείται από αυτή.

Στα **μηχανοκίνητα σκάφη χωρίς χώρο ενδιαίτησης** υπάγονται και τα **JET SKI** όπου και γι' αυτά υπολογίζεται ετήσια τεκμαρτή δαπάνη. Ο υπολογισμός της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης γίνεται ανάλογα με το μήκος που έχουν.

Η ετήσια αντικειμενική τεκμαρτή δαπάνη υπολογίζεται και βαρύνει τον κάτοχο ή τον κύριο του σκάφους. Όταν το σκάφος ανήκει σε ανήλικο το τεκμήριο βαρύνει τον γονέα που έχει τη γονική μέριμνα, εκτός εάν αυτός έχει χάσει τη γονική μέριμνα οπότε την επιβαρύνεται ο άλλος γονέας.

Όταν το σκάφος ανήκει σε περισσότερο από έναν ιδιοκτήτη, η ετήσια αντικειμενική δαπάνη επιμερίζεται κατά τα ποσοστά του κάθε ένα.

Σε περίπτωση που το σκάφος ανήκει σε εταιρεία, ισχύουν αυτά που αναγράφηκαν παραπάνω και για τα ΕΙΧ αυτοκίνητα.

Κωδικός 844-845

Γράφετε τον **ΑΦΜ** του κυρίου ή του κατόχου των σκαφών αναψυχής και στη β' στήλη τον **αριθμό και το λιμάνι νηολογίου**.

Κωδικός 779-780

Σημειώνετε **X** πάνω στη λέξη **ΝΑΙ** εφόσον το σκάφος αναψυχής **είναι ιστιοφόρο**.

Κωδικός 785-786

Σημειώνετε **X** πάνω στη λέξη **ΝΑΙ** εφόσον το σκάφος αναψυχής **διαθέτει χώρο ενδιαίτησης**.

Κωδικός 717-718

Γράφετε το **ποσοστό συνιδιοκτησίας σας επί τοις 100**.

Για την εφαρμογή του τεκμηρίου τα σκάφη τα διακρίνουμε σε δύο κύριες κατηγορίες:

1) Τα μηχανοκίνητα σκάφη ανοικτού τύπου ταχύπλοα ή όχι.

2) Τα ιστιοφόρα ή μηχανοκίνητα ή μικτά σκάφη με χώρο ενδιαίτησης (καμπίνες).

Στους κωδικούς λοιπόν 711-714 γράφεται η τεκμαρτή δαπάνη για όλα τα ιδιωτικής χρήσης σκάφη ανα-

ψυχής ανοικτού τύπου ή όχι, **τα ταχύπλοα** και μη **καθώς και τα Jet Ski**, τα **ιστιοφόρα** ή μηχανοκίνητα ή μικτά σκάφη με χώρο ενδιαίτησης (καμπίνες), με εξαίρεση τα σκάφη επαγγελματικής χρήσης για τα οποία δεν υπολογίζεται τεκμήριο δαπανών διαβίωσης.

Τα θαλαμηγά σκάφη επίσης αποτελούν τεκμήριο για τους κατοίκους Ελλάδος, ανεξάρτητα της σημαίας που φέρουν.

Αν υπάρχουν περισσότερα από ένα σκάφη αναψυχής τότε συντάσσεται κατάσταση με την ίδια γραμμογράφηση που έχει η φορολογική δήλωση και επισυνάπτεται. Στη δήλωση πρέπει να γραφτεί το συνολικό ποσό των τεκμηρίων διαβίωσης και επί πλέον να σημειωθεί ότι επισυνάπτεται η κατάσταση.

Ενδείξεις ΙΣΤΙΟΦΟΡΑ-ΧΩΡΟΙ ΕΝΔΙΑΙΤΗΣΗΣ

Σημειώστε με Χ πάνω στη λέξη **ΝΑΙ** σε περίπτωση **κατοχής ή χρήσης ιστιοφόρου** σκάφους αναψυχής ή στην περίπτωση που το σκάφος σας **διαθέτει χώρο ενδιαίτησης**.

ΕΤΗΣΙΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ

των μηχανοκίνητων ή μικτών σκαφών με χώρο ενδιαίτησης

βάσει του ολικού μήκους αλλά και του έτους νηολόγησης

ΕΤΗΣΙΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ

ΟΛΙΚΟ ΜΗΚΟΣ ΣΚΑΦΟΥΣ	ΕΤΟΣ ΝΗΟΛΟΓΗΣΗΣ		
	ΜΕΧΡΙ 5 ΕΤΗ	ΑΠΟ 5 ΕΩΣ 10 ΕΤΗ	ΠΑΝΩ ΑΠΟ 10 ΕΤΗ
	2009-2013	2004-2008	2003 και πριν
5 μέτρα	12.000 €	10.200 €	8.400 €
6 μέτρα	12.000 €	10.200 €	8.400 €
7 μέτρα	12.000 €	10.200 €	8.400 €
8 μέτρα	15.000 €	12.750 €	10.500 €
9 μέτρα	18.000 €	15.300 €	12.600 €
10 μέτρα	21.000 €	17.850 €	14.700 €
11 μέτρα	28.500 €	24.225 €	19.950 €
12 μέτρα	36.000 €	30.600 €	25.200 €
13 μέτρα	51.000 €	43.350 €	35.700 €
14 μέτρα	66.000 €	56.100 €	46.200 €
15 μέτρα	81.000 €	68.850 €	56.700 €
16 μέτρα	103.500 €	87.975 €	72.450 €
17 μέτρα	126.000 €	107.100 €	88.200 €
18 μέτρα	148.500 €	126.225 €	103.950 €
19 μέτρα	178.500 €	151.725 €	124.950 €
20 μέτρα	208.500 €	177.225 €	145.950 €
21 μέτρα	238.500 €	202.725 €	166.950 €
22 μέτρα	268.500 €	228.225 €	187.950 €
23 μέτρα	318.500 €	270.725 €	222.950 €
24 μέτρα	368.500 €	313.225 €	257.950 €
25 μέτρα	418.500 €	355.725 €	292.950 €

Κωδικοί 729-730

Γράφετε το έτος της πρώτης νηολόγησης του σκάφους αναψυχής.

Κωδικοί 733-734

Γράφετε τους **μήνες που είχατε στην κυριότητά σας** το σκάφος αναψυχής.

Κωδικοί 747-748

Γράψτε το **μήκος** του σκάφους αναψυχής. Εάν το μήκος δεν είναι ακέραιος αριθμός τότε γράφεται ο αμέσως επόμενος ακέραιος των μέτρων.

Σαν μήκος του σκάφους θεωρείται το μήκος της ευθείας γραμμής που ενώνει τα πιο απομακρυσμένα σημεία της **πλώρης και της πρύμνης**.

Κωδικοί 711-714

Το τεκμήριο της κατηγορίας αυτής αφορά **όλα τα σκάφη αναψυχής ιδιωτικής χρήσης, ανεξαρτήτως μεγέθους**, όχι όμως τα επαγγελματικά.

ΓΙΑ ΑΜΟΙΒΕΣ ΠΛΗΡΩΜΑΤΩΝ ΣΚΑΦΩΝ ΑΝΑΨΥΧΗΣ

Κωδικοί 731-732

Γράφονται οι **αμοιβές** που πληρώθηκαν στα **πληρώματα των σκαφών αναψυχής** τα οποία έχουν **μόνιμο ναυτολογημένο πλήρωμα** για μικρό ή μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Μαζί με τη δήλωση πρέπει να συνταχθεί και να υποβληθεί κατάσταση με τα μέλη του πληρώματος και τις αμοιβές τους. Η δαπάνη για την πληρωμή του πληρώματος στις προηγούμενες αντικειμενικές δαπάνες, για τα σκάφη όπως προαναφέρθηκαν, **ΠΡΟΣΤΙΘΕΝΤΑΙ** και οι αμοιβές των πληρωμάτων αυτών. **Για τα επαγγελματικά σκάφη ΔΕΝ υπολογίζεται ετήσια τεκμαρτή δαπάνη.**

ΓΙΑ ΑΕΡΟΣΚΑΦΗ, ΕΛΙΚΟΠΤΕΡΑ Ι.Χ. & ΑΝΕΜΟΠΤΕΡΑ

Κωδικοί 715-716

Γράφεται το ποσό της **ετήσιας δαπάνης** που προέρχεται από **αεροσκάφη, ελικόπτερα ανεμόπτερα**. Γι' αυτά τα τεκμήρια πρέπει να γραφούν πάνω στη δήλωση τα στοιχεία **εθνικότητας και νηολόγησης, ο τύπος τους, ο αριθμός σειράς του κατασκευαστή, ο αερολιμένας της συνήθους παραμονής τους, κωδικός 738: οι ίπποι ή οι λίμπρες τους, κωδικός 739: πότε έγινε η πρώτη νηολόγησή τους, και κωδικός 737: οι μήνες κυριότητας μέσα στο 2013.**

Η αντικειμενική δαπάνη για αεροσκάφη, ελικόπτερα και ανεμόπτερα (ανάλογα με τον κινητήρα τους) επιβαρύνει τον φορολογούμενο ή τη σύζυγό του ή τα πρόσωπα που συνοικούν μαζί του και τον βαρύνουν όπως αναφέρονται στην παρακάτω κλίμακα.

A) ΑΕΡΟΣΚΑΦΗ ΜΕ ΚΟΙΝΟ ΚΙΝΗΤΗΡΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΚΑΥΣΗΣ - ΣΤΡΟΒΙΛΟΕΛΙΚΟΦΟΡΑ - ΕΛΙΚΟΠΤΕΡΑ

ΙΠΠΟΙ	ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΙΠΠΟΙ	ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΠΟΣΟ ΑΝΑ ΙΠΠΟ	ΠΟΣΟ ΤΕΚΜΗΡΙΟΥ
μέχρι 150 ίππους	—	—	65.000 €
πάνω από 150 ίππους	για κάθε 1 ίππο	500 €	—

B) Για ΑΝΕΜΟΠΤΕΡΑ η ετήσια αντικειμενική δαπάνη ορίζεται στα 8000 ευρώ.

Γ) ΑΕΡΟΣΚΑΦΗ ΑΕΡΟΠΡΟΩΘΟΥΜΕΝΑ (JET)

Κινητήρας	Ποσό τεκμηρίου
ανά λίμπρα ώθησης	200 €

Δ) ΥΠΕΡΕΛΑΦΡΕΣ ΠΤΗΤΙΚΕΣ ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ

Για τις υπερελαφρές πτητικές αθλητικές μηχανές (Υ.Π.Α.Μ.) όπως ορίζονται από την παράγραφο 1 του άρθρου 4 του υπ αριθμ. Δ2/26314/8802/27-7-2010 Κανονισμού της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, η ετήσια αντικειμενική δαπάνη καθορίζεται στα 20.000 ευρώ.

Τα παραπάνω ποσά **ΔΕΝ μειώνονται λόγω ακινησίας ή παλαιότητας** γιατί δεν προβλέπεται από την κείμενη υπάρχουσα νομοθεσία.

Σε περίπτωση που τα αεροσκάφη - ελικόπτερα - jet **ανήκουν σε εταιρεία** η αντικειμενική ετήσια δαπάνη και γι' αυτή την περίπτωση ισχύει **όπως και για τα ΕΙΧ αυτοκίνητα** που προαναφέρθηκαν παραπάνω.

ΓΙΑ ΔΕΞΑΜΕΝΕΣ ΚΟΛΥΜΒΗΣΗΣ (ΠΙΣΙΝΕΣ)

Οι πισίνες εξακολουθούν να υπόκεινται σε ετήσια αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης και οι οποίες διακρίνονται σε δύο κατηγορίες:

1) Εξωτερικές

2) Εσωτερικές

Η συναρμολογούμενη πισίνα υπόκειται σε ετήσια αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης εφόσον η κείμενη νομοθεσία δεν την εξαιρεί.

Όταν έχουμε **κοινόχρηστες πισίνες** που βρίσκονται σε **συγκροτήματα πολυκατοικιών** η ετήσια αντικειμενική δαπάνη επιμερίζεται στους **ιδιοκτήτες** των ακινήτων με βάση τα **χιλιοστά του κάθε διαμερίσματος επί του οικοπέδου**.

Κωδικοί 765-766

Γράφεται η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη **συντήρησης πισίνας** -που χρησιμοποιείται για τις οικογενειακές ανάγκες του κυρίου ή του κατόχου της- και η οποία **ορίζεται με βάση την επιφάνειά της ως εξής:**

Επιφάνεια πισίνας σε τετραγωνικά μέτρα	Ετήσια τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης	
	για εξωτερική πισίνα	για εσωτερική πισίνα
Έως 60 τ.μ.	160€ το τ.μ.	320€ το τ.μ.
Πάνω από 60 τ.μ.	320€ το τ.μ.	640€ το τ.μ.

Σε περίπτωση που ο φορολογούμενος έχει στην κυριότητά του ή στην κατοχή του **περισσότερες της μιας πισίνας** θα συμπληρώσει **κατάσταση με όλα τα πληροφοριακά στοιχεία** που ζητούνται γι' αυτές, καθώς επίσης και τα πλήρη στοιχεία του ακινήτου που βρίσκεται αυτή (διεύθυνση κ.λπ.) και στους κωδικούς **765-766 θα αναγράφει το συνολικό ποσό** της αντικειμενικής δαπάνης διαβίωσης.

Στον **κωδικό 767** συμπληρώνεται η επιφάνεια της πισίνας εάν είναι **εξωτερική** και στον **κωδικό 768** συμπληρώνεται η επιφάνεια της πισίνας εάν είναι **εσωτερική**.

Στους **κωδικούς 755-756** και **757-758** συμπληρώνεται το ποσοστό συνιδιοκτησίας επί της 100 του υπόχρεου ή της συζύγου.

ΓΙΑ ΔΙΔΑΚΤΡΑ ΣΕ ΣΧΟΛΕΙΑ

Κωδικός 769

Στον κωδικό αυτό γράφουμε την ετήσια αντικειμενική δαπάνη όπως αυτή προκύπτει από την **σχετική απόδειξη παροχής υπηρεσιών που καταβλήθηκε για ιδιωτικά σχολεία στοιχειώδους μέσης εκπαίδευσης**. Σε περίπτωση που δεν έχει εξοφληθεί η απόδειξη για όλο το ποσό, θα γράψετε στους κωδικούς αυτούς το ποσό που έχετε πληρώσει συνυποβάλλοντας και απόδειξη είσπραξης για να προκύπτει το καταβαλλόμενο ποσό μέσα στο 2013.

Εξαιρούνται οι δαπάνες που καταβάλλονται σε εσπερινά γυμνάσια και λύκεια, καθώς επίσης και δαπάνες που καταβλήθηκαν σε ειδικά σχολεία ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Σε περίπτωση **διαζευγμένων γονέων**, όπου άλλος γονέας βαρύνεται με τα παιδιά και άλλος καταβάλλει τις δαπάνες των διδασκτρων, την ετήσια αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης θα την επιβαρυνθεί **ο γονέας που πληρώνει τις δαπάνες αυτές**.

ΓΙΑ ΟΙΚΙΑΚΟΥΣ ΒΟΗΘΟΥΣ, ΟΔΗΓΟΥΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ & ΔΑΣΚΑΛΟΥΣ

Κωδικός 770

Στον κωδικό αυτό αναγράφουμε την ετήσια δαπάνη που καταβλήθηκε για **οικιακούς βοηθούς, οδηγούς αυτοκινήτων, δασκάλους και τυχόν άλλο λοιπό προσωπικό**. Η δαπάνη ορίζεται στο εκάστοτε **κατώτερο όριο αμοιβών** όπως αυτή προσδιορίζεται από τις ισχύουσες διατάξεις για την αντίστοιχη κατηγορία εργαζομένων.

Το τεκμήριο δεν έχει εφαρμογή όταν ο φορολογούμενος απασχολεί ΜΟΝΟ έναν (1) οικιακό βοηθό.

Επίσης όταν ο φορολογούμενος ή πρόσωπο που συνοικεί με αυτόν και έχει, ο ίδιος ή το πρόσωπο που τον βαρύνει, **αναπηρία 67% και πάνω ή είναι ηλικίας πάνω από 65 ετών και απασχολεί νοσοκόμο** τότε σ' αυτήν την περίπτωση **ΔΕΝ έχουμε εφαρμογή τεκμηρίου**.

Όλες οι αντικειμενικές δαπάνες και υπηρεσίες που αναλύθηκαν παραπάνω **μειώνονται κατά 30% για συνταξιούχους που έχουν υπερβεί το 65ο έτος της ηλικίας τους**.

Η μείωση θα υπολογιστεί από την Γ.Γ.Π.Σ. γι' αυτό **όσοι ανήκετε σ' αυτήν την κατηγορία των συνταξιούχων** δεν θα πρέπει να ξεχάσετε **να συμπληρώσετε τον ΚΩΔ. 013-014**, βάζοντας Χ στην ένδειξη **ΝΑΙ** στην 1η σελίδα του εντύπου Ε1.

Προσδιορίζεται ένα **ελάχιστο κόστος διαβίωσης για κάθε χρόνο** εκτός των τεκμηρίων που προαναφέρθηκαν, το οποίο είναι το ποσό των **3.000 ευρώ για τον άγαμο και 5000 ευρώ για συζύγους που υποβάλλουν κοινή φορολογική δήλωση** και τα οποία αυτά ποσά προστίθενται στις ετήσιες αντικειμενικές δαπάνες που προσδιορίστηκαν πιο πάνω (π.χ. σπίτι - αυτοκίνητο κ.λπ.), εφόσον δηλώνεται πραγματικό ή τεκμαρτό εισόδημα.

2. ΔΑΠΑΝΕΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

ΠΟΘΕΝ ΕΣΧΕΣ

Είναι οι δαπάνες:

- 1) Για την **αγορά** ή χρηματοδοτική **μίσθωση επιβατηγών αυτοκινήτων Ι.Χ., jeep Ι.Χ., κάθε δίτροχου** (ανεξαρτήτως κυβικών), **τρίτροχου** κ.λπ.
- 2) Για την **αγορά** ή χρηματοδοτική **μίσθωση πλοίων ή σκαφών αναψυχής** καθώς και **αεροσκαφών**.
- 3) Για την **αγορά** ή χρηματοδοτική **μίσθωση κινητών πραγμάτων αξίας πάνω από 10.000 ευρώ** (π.χ. πίνακες, κοσμήματα, έπιπλα κ.λπ.).
- 4) Η **αγορά** ή χρονομεριστική ή χρηματοδοτική **μίσθωση ακινήτων**.
- 5) Η **ανέγερση οικοδομών** καθώς και η **κατασκευή πισίνας**.

▼ ΠΡΟΣΟΧΗ

Για τις δαπάνες 4 και 5 που αφορούν τα ακίνητα έχουμε **ΑΝΑΣΤΟΛΗ** από 17-12-2010 έως 31-12-2013 του **τεκμηρίου αγοράς**, όμως δηλώνονται στους κωδικούς 735-736.

- 6) Η **χορήγηση δανείων** προς οποιονδήποτε εκτός αυτών σε εταιρίες, ή κοινοπραξίες ή κοινωνίες από τα μέλη ή τους μετόχους των.

Τα ποσά λοιπόν αυτά θα γραφούν στους κωδικούς 727-728 του πίνακα 5.

- 7) Οι **δωρεές ή γονικές παροχές** (άτυπες δωρεές) ή **χορηγίες** χρηματικών ποσών πάνω από 300 ευρώ εκτός από τις δωρεές προς το Δημόσιο, τους Ο.Τ.Α. τα Α.Ε.Ι. τα Νοσηλευτικά Ιδρύματα και τα Νοσοκομεία (Ν.Π.Ι.Δ.) που επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό κ.λπ.
- 8) Η **απόσβεση δανείων ή πιστώσεων** οποιασδήποτε μορφής (χρεολύσια, τόκοι συμβατικοί, τόκοι υπερημερίας κ.λπ.).

Κωδικοί 719-720

Γράψτε τα **συνολικά ποσά** (τίμημα και λοιπά έξοδα) που καταβάλατε (σε μετρητά) το 2013 για την **αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση αυτοκινήτων Ι.Χ., δίτροχων ή τρίτροχων αυτοκινούμενων οχημάτων** της οικογένειάς σας ή της ατομικής επιχείρησής σας.

Εξαιρούνται όσα αποτελούν το άμεσο αντικείμενο **εμπορικής δραστηριότητας** καθώς και τα επιβατικά ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητα που είναι **ειδικά διασκευασμένα για πρόσωπα που παρουσιάζουν κινητικές αναπηρίες** που υπερβαίνουν σε ποσοστό το εξήντα επτά τοις εκατό (67%).

Εφόσον συντρέχει κάποια από τις δύο περιπτώσεις που εξαιρούνται του τεκμηρίου, δε θα συμπληρώνονται οι κωδικοί αυτοί. Ως επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης ειδικά διασκευασμένα για κινητικά ανάπηρους θεωρούνται εκείνα που διασκευάστηκαν ύστερα από άδεια της αρμόδιας αρχής για να οδηγούνται από πρόσωπα που παρουσιάζουν κινητική αναπηρία με ποσοστό τουλάχιστον 67% ή για να μεταφέρουν αυτά τα πρόσωπα μαζί με τα αντικείμενα που είναι απαραίτητα για τη μετακίνησή τους.

Επισυνάψτε κατάσταση στην οποία για κάθε όχημα που αγοράσατε θα αναγράψετε **το είδος του οχήματος** (φορτηγό αυτοκίνητο ιδιωτικής χρήσης ή δημόσιας χρήσης, όχημα κ.τ.λ.), **τον αριθμό κυκλοφορίας του, τα κυβικά εκατοστά** προκειμένου για επιβατικό αυτοκίνητο ή για δίτροχο, **τους μήνες κυριότητας, το ποσοστό συνιδιοκτησίας, το έτος πρώτης κυκλοφορίας, τα στοιχεία του αγοραστή και του πωλητή** κ.τ.λ., **τα ποσά** που καταβάλατε το 2013 (τίμημα, τυχόν συμβολαιογραφικά έξοδα, τυχόν εισφορές ή δασμούς στο δημόσιο, τυχόν αμοιβή σε μεσίτη κ.τ.λ.) για την αγορά κάθε τέτοιου οχήματος και το άθροισμα των ποσών αυτών για το σύνολο των οχημάτων θα το μεταφέρετε στους κωδικούς 719-720 της δήλωσης.

Στη σχετική κατάσταση που θα επισυνάψετε, εκτός των άλλων, **θα αναγράψετε και τον τρόπο καταβολής της οικείας δαπάνης** (εφάπαξ ή σε δόσεις) και θα **επισυνάψετε τα νόμιμα δικαιολογητικά**.

Κωδικοί 721-722

Γράφονται τα **χρηματικά ποσά** που πληρώθηκαν για να **αγοραστούν σκάφη αναψυχής, αεροσκάφη, ελικόπτερα και ανεμόπτερα** μέσα στο έτος 2013. Στα σκάφη αναψυχής υπάγονται και τα **τζετ-σκι**.

Αποτελεί τεκμήριο **όχι μόνο το τίμημα** που καταβάλλεται για την αγορά του σκάφους, αεροσκάφους κ.λπ. **αλλά και τα υπόλοιπα έξοδα** που την επιβαρύνουν και τα οποία έχουν καταβληθεί.

Αν η αγορά δεν έγινε μετρητοίς τεκμήριο αποτελούν **μόνο οι δόσεις** που πληρώθηκαν μέσα στο έτος φορολογίας δηλαδή μέσα στο 2013.

Όταν έχουμε αγορά σκάφους θα πρέπει να **επισυνάψετε κατάσταση** στην οποία θα πρέπει να αναγράφονται:

- το ονοματεπώνυμο και το ΑΦΜ του αγοραστή και του πωλητή,
- το όνομα του σκάφους,
- ο αριθμός και λιμάνι νηολόγησης,
- τα μέτρα του σκάφους σε μήκος,
- το έτος πρώτης νηολόγησης,
- το ποσό της δαπάνης που καταβάλατε με δόσεις ή εφάπαξ συμπεριλαμβανόμενων και όλων των εξόδων,

π.χ. συμβολαιογραφικά έξοδα, επισυνάπτοντας και τα δικαιολογητικά.

Το ίδιο ισχύει και για την αγορά αεροσκαφών, ελικοπτέρων, ανεμόπτερων.

Εκτός των άλλων, θα αναγράψετε και τον **τρόπο καταβολής της οικείας δαπάνης** (εφάπαξ ή σε δόσεις) και θα **επισυνάψετε τα νόμιμα δικαιολογητικά**.

Κωδικοί 723-724

Γράφονται τα **κινητά πράγματα μεγάλης αξίας** που αγοράστηκαν μέσα στο προηγούμενο έτος.

Κινητά πράγματα μεγάλης αξίας είναι αυτά που **η αξία τους είναι πάνω από 10.000 ευρώ**. Ενδεικτικά αναφέρονται κοσμήματα, πίνακες, χαλιά, γούνες κ.λπ.

Αν η αξία κάθε πράγματος **είναι μικρότερη των 10.000 ευρώ** τα αγορασθέντα όμως πράγματα απο-
τελούν κατά τις συναλλακτικές αντιλήψεις, ενιαίο σύνολο, τότε για τον υπολογισμό της αξίας υπολογίζεται
το **σύνολο της αξίας των πραγμάτων**, εφόσον αυτό υπερβαίνει τα 10.000 ευρώ.

Επισυνάψτε κατάσταση για την αγορά κινητών μεγάλης αξίας αναγράφοντας:

- το είδος,
- τα στοιχεία του αγοραστή και του πωλητή,
- τον αριθμό και την ημερομηνία του στοιχείου που εκδόθηκε,
- το ποσό της καταβολής,
- τον τρόπο καταβολής (εάν δηλαδή πληρώθηκε εφάπαξ ή με δόσεις),
- φωτοαντίγραφο του παραστατικού που εκδόθηκε.

▼ ΠΡΟΣΟΧΗ

Στους κωδικούς αυτούς θα συμπεριλάβετε και τα ποσά των δόσεων που καταβάλλατε μέσα στο έτος 2013 για
συναλλαγές που έγιναν τα προηγούμενα χρόνια (π.χ. αγορά αυτοκινήτου).

▼ ΠΡΟΣΟΧΗ

ΔΕΝ αποτελούν τεκμήριο αγοράς ο αδρευτικός εξοπλισμός γεωργικής εκμετάλλευσης ο πάγιος εξοπλισμός
επαγγελματικής χρήσης που αποκτώνται από πρόσωπα που ασκούν εμπορική - γεωργική επιχείρηση ή
ελευθέριο επάγγελμα, καθώς επίσης και όσα αποτελούν το άμεσο αντικείμενο της ασκούμενης εμπορικής
δραστηριότητας.

Κωδικοί 725-726

Γράφονται οι **δωρεές, οι γονικές παροχές και οι χορηγίες ποσών** που **υπερβαίνουν τα 300 ευρώ**
εκτός από τις δωρεές προς το Δημόσιο, δήμους, κοινότητες, Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα που επιχο-
ρηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό καθώς και προς το χώρο της υγείας και πρόνοιας (κρατικά,
δημόσια νοσηλευτικά ή πρόνοιακά ιδρύματα), των οποίων οι εν γένει δαπάνες λειτουργίας τους καλύπτον-
ται με επιχορηγήσεις από τον Κρατικό Προϋπολογισμό τουλάχιστον κατά 70%.

Για να υπαχθεί ο φορολογούμενος στο τεκμήριο της δωρεάς αρκεί η **ετήσια συνολική δαπάνη** για
δωρεά, γονική παροχή ή χορηγία **να υπερβαίνει τα 300 ευρώ**, ανεξαρτήτως αν η δωρεά του χρηματικού
ποσού έγινε στο ίδιο ή σε διαφορετικά πρόσωπα.

Το όριο των 300 ευρώ, ισχύει για κάθε σύζυγο χωριστά. Στο ποσό αυτό συνυπολογίζεται και η δω-
ρεά που τυχόν έκανε κάποιο από τα προστατευόμενα μέλη. Έτσι, αν ο σύζυγος έκανε δωρεά 200 ευρώ
και η σύζυγος 150 ευρώ, κανένας από τους συζύγους δεν θα υπαχθεί στο τεκμήριο.

Κωδικοί 727-728

Γράφεται το ποσό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης που καταβάλλεται κατά το έτος 2013 για **τοκοχρεο-
λυτική απόσβεση οποιουδήποτε δανείου και πιστώσεων γενικά**, έστω και αν αφορά δάνειο για αγο-
ρά Α κατοικίας

**Στους ίδιους κωδικούς γράφονται τα τοκοχρεολύσια γενικά πιστωτικών καρτών για αγορά ΜΗ
καταναλωτικών αγαθών** (που γράφονται στους κωδικούς 719 έως 724, δηλαδή αγορά αυτοκινήτου, πί-
νακες ζωγραφικής, αγορά χαλιών κτλ).

Σε περίπτωση αναγραφής ποσού στους παραπάνω κωδικούς (727-728) εάν υπάρχουν και τόκοι υπε-
ρημερίας θα συμπεριληφθούν και αυτοί.

Επίσης στους κωδικούς αυτούς θα αναγράψετε τυχόν ποσά που κατά το 2013 καταβάλατε για **χρη-
ση δανείων προς οποιονδήποτε**, είτε προς εταιρείες ή κοινοπραξίες ή κοινωνίες των οποίων είστε
μέλη ή μέτοχοι, ή οπουδήποτε αλλού.

▼ ΠΡΟΣΟΧΗ

Στους παραπάνω κωδικούς γράψτε για τις αγορές των περιουσιακών στοιχείων που αναφέρονται στους κω-
δικούς 719-724 και για αγορά ή χρονομεριστική ή χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτων ή ανέγερση οικοδομών ή
την κατασκευή πλοίων τις οποίες εξοφλήσατε με πιστωτικές κάρτες, ενώ τα ποσά που καταβάλατε για τα ίδια
περιουσιακά στοιχεία σε μετρητά γράψτε τα στους κωδικούς 719 έως 724 ή 735-736.

Πίνακας Α:

		Τιμές ζώνης έως 2.799 ευρώ			
Επιφάνεια σε τ.μ.	Αντικειμενική δαπάνη σε ευρώ	Κύρια κατοικία		Δευτερεύουσα	
Κύριοι Χώροι	Κύριων Χώρων	Διαμ/σμα	Μονοκ/ια	Διαμ/σμα	Μονοκ/ια
40	1.600,00	1.600,00	1.920,00	800,00	960,00
45	1.800,00	1.800,00	2.160,00	900,00	1.080,00
50	2.000,00	2.000,00	2.400,00	1.000,00	1.200,00
55	2.200,00	2.200,00	2.640,00	1.100,00	1.320,00
60	2.400,00	2.400,00	2.880,00	1.200,00	1.440,00
65	2.600,00	2.600,00	3.120,00	1.300,00	1.560,00
70	2.800,00	2.800,00	3.360,00	1.400,00	1.680,00
75	3.000,00	3.000,00	3.600,00	1.500,00	1.800,00
80	3.200,00	3.200,00	3.840,00	1.600,00	1.920,00
85	3.525,00	3.525,00	4.230,00	1.762,50	2.115,00
90	3.850,00	3.850,00	4.620,00	1.925,00	2.310,00
95	4.175,00	4.175,00	5.010,00	2.087,50	2.505,00
100	4.500,00	4.500,00	5.400,00	2.250,00	2.700,00
105	4.825,00	4.825,00	5.790,00	2.412,50	2.895,00
110	5.150,00	5.150,00	6.180,00	2.575,00	3.090,00
115	5.475,00	5.475,00	6.570,00	2.737,50	3.285,00
120	5.800,00	5.800,00	6.960,00	2.900,00	3.480,00
125	6.350,00	6.350,00	7.620,00	3.175,00	3.810,00
130	6.900,00	6.900,00	8.280,00	3.450,00	4.140,00
135	7.450,00	7.450,00	8.940,00	3.725,00	4.470,00
140	8.000,00	8.000,00	9.600,00	4.000,00	4.800,00
145	8.550,00	8.550,00	10.260,00	4.275,00	5.130,00
150	9.100,00	9.100,00	10.920,00	4.550,00	5.460,00
155	9.650,00	9.650,00	11.580,00	4.825,00	5.790,00
160	10.200,00	10.200,00	12.240,00	5.100,00	6.120,00
165	10.750,00	10.750,00	12.900,00	5.375,00	6.450,00
170	11.300,00	11.300,00	13.560,00	5.650,00	6.780,00
175	11.850,00	11.850,00	14.220,00	5.925,00	7.110,00
180	12.400,00	12.400,00	14.880,00	6.200,00	7.440,00
185	12.950,00	12.950,00	15.540,00	6.475,00	7.770,00
190	13.500,00	13.500,00	16.200,00	6.750,00	8.100,00
195	14.050,00	14.050,00	16.860,00	7.025,00	8.430,00
200	14.600,00	14.600,00	17.520,00	7.300,00	8.760,00

Πίνακας Β:

		Τιμές ζώνης έως 2.799 ευρώ			
Επιφάνεια σε τ.μ. ευρώ		Κύρια κατοικία		Δευτερεύουσα	
Βοηθ. Χώροι	Βοηθ. Χώρων	Διαμ/σμα	Μονοκ/ια	Διαμ/σμα	Μονοκ/ια
2	80,00	80,00	96,00	40,00	48,00
4	160,00	160,00	192,00	80,00	96,00
6	240,00	240,00	288,00	120,00	144,00
8	320,00	320,00	384,00	160,00	192,00
10	400,00	400,00	480,00	200,00	240,00
12	480,00	480,00	576,00	240,00	288,00
14	560,00	560,00	672,00	280,00	336,00
16	640,00	640,00	768,00	320,00	384,00
18	720,00	720,00	864,00	360,00	432,00
20	800,00	800,00	960,00	400,00	480,00
22	880,00	880,00	1.056,00	440,00	528,00
24	960,00	960,00	1.152,00	480,00	576,00
26	1.040,00	1.040,00	1.248,00	520,00	624,00
28	1.120,00	1.120,00	1.344,00	560,00	672,00
30	1.200,00	1.200,00	1.440,00	600,00	720,00
32	1.280,00	1.280,00	1.536,00	640,00	768,00
34	1.360,00	1.360,00	1.632,00	680,00	816,00
36	1.440,00	1.440,00	1.728,00	720,00	864,00
38	1.520,00	1.520,00	1.824,00	760,00	912,00
40	1.600,00	1.600,00	1.920,00	800,00	960,00
42	1.680,00	1.680,00	2.016,00	840,00	1.008,00
44	1.760,00	1.760,00	2.112,00	880,00	1.056,00
46	1.840,00	1.840,00	2.208,00	920,00	1.104,00
48	1.920,00	1.920,00	2.304,00	960,00	1.152,00
50	2.000,00	2.000,00	2.400,00	1.000,00	1.200,00
52	2.080,00	2.080,00	2.496,00	1.040,00	1.248,00
54	2.160,00	2.160,00	2.592,00	1.080,00	1.296,00
56	2.240,00	2.240,00	2.688,00	1.120,00	1.344,00
58	2.320,00	2.320,00	2.784,00	1.160,00	1.392,00
60	2.400,00	2.400,00	2.880,00	1.200,00	1.440,00
62	2.480,00	2.480,00	2.976,00	1.240,00	1.488,00
64	2.560,00	2.560,00	3.072,00	1.280,00	1.536,00
66	2.640,00	2.640,00	3.168,00	1.320,00	1.584,00
68	2.720,00	2.720,00	3.264,00	1.360,00	1.632,00

70	2.800,00	2.800,00	3.360,00	1.400,00	1.680,00
72	2.880,00	2.880,00	3.456,00	1.440,00	1.728,00
74	2.960,00	2.960,00	3.552,00	1.480,00	1.776,00
76	3.040,00	3.040,00	3.648,00	1.520,00	1.824,00
78	3.120,00	3.120,00	3.744,00	1.560,00	1.872,00
80	3.200,00	3.200,00	3.840,00	1.600,00	1.920,00
82	3.280,00	3.280,00	3.936,00	1.640,00	1.968,00
84	3.360,00	3.360,00	4.032,00	1.680,00	2.016,00
86	3.440,00	3.440,00	4.128,00	1.720,00	2.064,00
88	3.520,00	3.520,00	4.224,00	1.760,00	2.112,00
90	3.600,00	3.600,00	4.320,00	1.800,00	2.160,00
92	3.680,00	3.680,00	4.416,00	1.840,00	2.208,00
94	3.760,00	3.760,00	4.512,00	1.880,00	2.256,00
96	3.840,00	3.840,00	4.608,00	1.920,00	2.304,00
98	3.920,00	3.920,00	4.704,00	1.960,00	2.352,00
100	4.000,00	4.000,00	4.800,00	2.000,00	2.400,00
102	4.080,00	4.080,00	4.896,00	2.040,00	2.448,00
104	4.160,00	4.160,00	4.992,00	2.080,00	2.496,00
106	4.240,00	4.240,00	5.088,00	2.120,00	2.544,00
108	4.320,00	4.320,00	5.184,00	2.160,00	2.592,00
110	4.400,00	4.400,00	5.280,00	2.200,00	2.640,00
112	4.480,00	4.480,00	5.376,00	2.240,00	2.688,00
114	4.560,00	4.560,00	5.472,00	2.280,00	2.736,00
116	4.640,00	4.640,00	5.568,00	2.320,00	2.784,00
118	4.720,00	4.720,00	5.664,00	2.360,00	2.832,00
120	4.800,00	4.800,00	5.760,00	2.400,00	2.880,00
122	4.880,00	4.880,00	5.856,00	2.440,00	2.928,00
124	4.960,00	4.960,00	5.952,00	2.480,00	2.976,00
126	5.040,00	5.040,00	6.048,00	2.520,00	3.024,00

